

Západočeská Univerzita v Plzni
Fakulta právnická

Katedra veřejné správy

DIPLOMOVÁ PRÁCE
Veřejnoprávní smlouvy

Studijní program: Právo a právní věda

Studijní obor: Právo

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Tomáš Louda, CSc.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci na téma: Veřejnoprávní smlouvy zpracovala pod vedením JUDr. Tomáše Loudy, a že jsem vyznačila prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpala způsobem ve vědecké práci obvyklým.

V Plzni, 28. 3. 2015

vlastnoruční podpis autora

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat mému vedoucímu práce JUDr. Tomáši Loudovi Csc., za shovívavost a trpělivý a vstřícný přístup při vedení mé diplomové práce. Další dík patří mé rodině a blízkým za poskytnutou podporu a dále vyučujícím právnické fakulty, kteří mě v průběhu studia učili, formovali a motivovali.

Obsah

1	ÚVOD.....	- 3 -
2	VÝVOJ PRÁVNÍ ÚPRAVY VEŘEJNOPRÁVNÍCH SMLUV NA NAŠEM ÚZEMÍ	- 6 -
2.1	OBEČNÁ CHARAKTERISTIKA VEŘEJNÉ SPRÁVY	- 6 -
2.2	ROZDÍL MEZI SPRÁVOU VEŘEJNOU A SOUKROMOU	- 7 -
2.3	FORMY ČINNOSTI VEŘEJNÉ SPRÁVY	- 7 -
2.4	VÝVOJ VEŘEJNÉ SPRÁVY	- 8 -
2.5	VÝVOJ VEŘEJNOPRÁVNÍCH SMLUV NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY	- 9 -
2.5.1	Vývoj veřejnoprávních smluv v letech 1864 - 1989.....	- 9 -
2.5.2	Vývoj veřejnoprávních smluv po roce 1989.....	- 12 -
3	CHARAKTERISTIKA VEŘEJNOPRÁVNÍCH SMLUV	- 13 -
3.1	POJEM VEŘEJNOPRÁVNÍ SMLOUVY DLE §159 SPŘ.	- 14 -
3.2	SOUČASNÉ POJETÍ INSTITUTU VEŘEJNOPRÁVNÍCH SMLUV.....	- 17 -
3.3	HMOTNĚPRÁVNÍ ÚPRAVA VEŘEJNOPRÁVNÍCH SMLUV	- 18 -
3.4	PROCESNĚPRÁVNÍ ÚPRAVA VEŘEJNOPRÁVNÍCH SMLUV	- 21 -
3.4.1	Uzavírání veřejnoprávních smluv	- 21 -
3.4.2	Návrh na uzavření smlouvy	- 23 -
3.4.3	Změna veřejnoprávních smluv.....	- 24 -
3.4.4	Výpověď veřejnoprávních smluv	- 25 -
3.4.5	Zrušení veřejnoprávní smlouvy	- 26 -
3.4.6	Spory plynoucí z veřejnoprávních smluv a jejich rozhodování.....	- 28 -
4	KOORDINAČNÍ VEŘEJNOPRÁVNÍ SMLOUVY	- 31 -
4.1	KOORDINAČNÍ VEŘEJNOPRÁVNÍ SMLOUVY V ZÁKONĚ O OBCÍCH.....	- 31 -
4.2	KOORDINAČNÍ VEŘEJNOPRÁVNÍ SMLOUVY VE SPRÁVNÍM ŘÁDU	- 33 -
4.3	KOORDINAČNÍ VEŘEJNOPRÁVNÍ SMLOUVY V ZÁKONĚ O OBEČNÍ POLICII	- 34 -

4.4	KOORDINAČNÍ VEŘEJNOPRÁVNÍ SMLOUVY VE STAVEBNÍM ZÁKONĚ	- 35 -
4.5	KOORDINAČNÍ VEŘEJNOPRÁVNÍ SMLOUVY V OSTATNÍCH ZÁKONECH	- 36 -
4.6	VYBRANÉ KOORDINAČNÍ SMLOUVY MĚSTA PLZEŇ	- 37 -
4.6.1	Koordinační dohoda o spolupráci za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku	- 37 -
4.6.2	Koordinační smlouva k projektu „Městský okruh, úsek Křimická (Chebská) - Karlovarská v Plzni“	- 40 -
4.6.3	Dohoda o partnerství a spolupráci na Integrovaném systému nakládání s odpady v Plzeňském kraji	- 42 -
5	SUBORDINAČNÍ SMLOUVY	- 43 -
5.1	SUBORDINAČNÍ SMLOUVY VE STAVEBNÍM ZÁKONĚ	- 43 -
5.2	SUBORDINAČNÍ SMLOUVY DLE ZÁKONA O ZAMĚSTNANOSTI	- 44 -
5.3	SUBORDINAČNÍ SMLOUVY VE SLUŽBÁCH V DOPRAVĚ	- 45 -
5.4	SMLOUVY V DALŠÍCH PRÁVNÍCH PŘEDPÍSECH	- 46 -
5.5	SMÍŠENÉ VEŘEJNOPRÁVNÍ SMLOUVY VE ZVLÁŠTNÍCH ZÁKONECH	- 48 -
6	POROVNÁNÍ SE ZAHRANIČNÍ PRÁVNÍ ÚPRAVOU	- 51 -
6.1	POROVNÁNÍ SE ZAHRANIČNÍ PRÁVNÍ ÚPRAVOU - NĚMECKO	- 51 -
6.2	POROVNÁNÍ SE ZAHRANIČNÍ PRÁVNÍ ÚPRAVOU – RAKOUSKO	- 52 -
6.3	POROVNÁNÍ SE ZAHRANIČNÍ PRÁVNÍ ÚPRAVOU – ŠVÝCARSKO	- 53 -
7	ZÁVĚR	- 54 -
	RESUME	- 56 -
	LITERATURA A POUŽITÉ ZDROJE:	- 57 -
	I. LITERATURA	- 57 -
	II. ZÁKONY A JUDIKATURA	- 59 -
	III. INTERNEOBÉ ZDROJE	- 60 -

1 ÚVOD

Existence veřejnoprávních smluv mne provází téměř celé studium. I to byl jeden z důvodů, proč jsem si právě toto téma, jako téma své diplomové práce, zvolila. O významu veřejnoprávních smluv se hovořilo již v teorii práva a provázely mne po celou dobu studia správního práva, až ke státní zkoušce. V občanském právu se této problematice věnovala nejedna hodina, ale zmínka o jejich existenci, potažmo významu padla i v hodinách státovědy, pracovního práva, či práva sociálního zabezpečení. Ano, veřejnoprávní smlouvy jsou doslova „protkány“ celým právním řádem. Proto jsem se rozhodla nabídnout prostřednictvím mojí práce čtenářům podrobnější a zejména komplexní exkurz do institutu veřejnoprávních smluv.

Úkol, který jsem si v počátku práce stanovila, byl nejen popsat způsob vzniku, zániku, či změny veřejnoprávní smlouvy, ale i vymezit jejich rozdělení na subordinační a koordinační veřejnoprávní smlouvy. Dále bylo mým záměrem na základě vždy několika příkladů ukázat konkrétní obsah a podobu veřejnoprávních smluv napříč českým právním řádem.

Při psaní této diplomové práce jsem vycházela z mnoha pramenů, a ačkoli jsem se nesešla s literaturou, která by přímo upravovala pouze veřejnoprávní smlouvy, v mnohých učebnicích správního práva byly veřejnoprávní smlouvy obsaženy. Dalšími prameny, které jsem pro psaní své práce použila, byly kromě odborných učebnic převážně správního práva hmotného či procesního i komentované a nekomentované zákony a odborné časopisy. Velice často mě v úvahách nad mojí diplomovou prací vedla judikatura, různé informační servery městských částí, ale i smlouvy samotné. Je až s podivem jak širokou škálu veřejnoprávních smluv může Česká republika nabídnout.

Práce je zpracována popisnou a komparativní metodou. Rozčleněna je do několika kapitol.

V úvodu diplomové práce se zabývám vývojem právní úpravy veřejnoprávních smluv na našem území a blíže charakterizuji samotný institut veřejné správy, jako základního kamene institutu veřejnoprávních smluv.

V dalších podkapitolách seznamuji čtenáře s formami její činnosti, vývojem ale i rozdílem mezi správou soukromou a veřejnou.

V následující kapitole blíže charakterizuji veřejnoprávní smlouvy a to z hlediska hmotněprávní, ale i procesněprávní úpravy. Rozebrán je také samotný proces uzavírání smluv, nevyjímaje možnosti jejich změny, zrušení a vypovězení.

Čtvrtá kapitola seznámí čtenáře s jednotlivými typy koordinačních smluv v souvislosti s jejich úpravou v konkrétních zákonech, jako je Zákon č. 183/2006 Sb; stavební zákon, Zákon č. 553/1991 Sb.; o obecní policii, nebo Zákon č. 128/2000 Sb.; zákon o obcích. Na závěr této kapitoly jsem vybrala tři, dle mého názoru, stěžejní koordinační smlouvy města Plzně, u nichž popsují jejich význam, základní body plynoucí ze smlouvy a porovnávám jejich formu s úpravou veřejnoprávních smluv na základě ustanovení ve správním řádu.

Následující kapitola se zcela logicky věnuje i subordinačním smlouvám. Ty definuji z hlediska Zákona č. 183/2006 Sb; stavební zákon, Zákona č. 435/2004; o zaměstnanosti, nebo z hlediska služeb v dopravě.

Na závěr nabízím čtenáři exkurz do zahraniční právní úpravy rakouského a německého právního řádu, dle kterého jsme se při úpravě veřejnoprávních smluv do značné míry inspirovali a kde jsou veřejnoprávní smlouvy upraveny již několik desítek let.

Před psaním diplomové práce nelze opominout úvahu, do jaké míry se mohou veřejnoprávní smlouvy stát nebezpečnými, pokud jsou v rukou správního orgánu, které plně nerespektují právní předpisy a elementární podmínku bezkonfliktnosti. Nutno věřit v demokratické zásady, na kterých je založen celý právní řád České republiky a transparentnost veřejných řízení.

Byla bych ráda, aby si na základě mého pojednání o problematice veřejnoprávních smluv utvořil každý čtenář vlastní názor k využitelnosti, bezpečnosti a úpravě veřejnoprávních smluv. Mnohé smlouvy, které ve výčtu smluv koordinačních i subordinačních uvedu, čtenáře zajisté překvapí.

Cílem mé práce je tedy především podat kompaktní náhled na problematiku veřejnoprávních smluv a představit jejich právní postavení v Českém právním řádu.

2 VÝVOJ PRÁVNÍ ÚPRAVY VEŘEJNOPRÁVNÍCH SMLUV NA NAŠEM ÚZEMÍ

2.1 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA VEŘEJNÉ SPRÁVY

Veřejná správa je těžištěm veřejnoprávních smluv a nelze začít se zpracováním této diplomové práce, aniž bychom se tímto pojmem alespoň krátce nezabývali.

Veřejná správa, ač pojem známý, není v českém právním řádu definován. Právnícká literatura obsahuje množství rozsáhlých polemik nad tímto pojmem. Jedním z důvodů je fakt, že lze jen těžko uceleně postihnout tak složitý jev jako je veřejná správa a definice veřejné správy je přesná pouze v případech, kdy je na její charakter nahlíženo z pohledu úzkého resortního hlediska.¹ Lze konstatovat, že základní charakteristikou veřejné správy je skutečnost, že je vykonávána ve veřejném zájmu, zároveň je ale na rozdíl od soukromé správy právem více vázána.

Myšlenku veřejné správy příznačně formuluje známý český právník počátku 20. století Jiří Pražák jako:

„Činnost nesoucí se za trvalým účelem řídit ty které záležitosti“²

Významný německý právník 30. let 20. století Ernsta Forsthoff tvrdí:

„Veřejná správa může být jen popsána, nikoli však definována.“³

V minulosti nebyl pojem veřejná správa ve vědních oborech a legislativě používán. Tento pojem byl vždy důsledně nahrazován pojmem státní správa a to především za doby socialistického státu, kdy tímto pojmoslovím bylo občanům

¹HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: obecná část*. 8. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012, xxxiv, 792 s. Beckovy právnícké učebnice. ISBN 978-80-7179-254-3., str. 4.

²PRAŽÁK, Jiří. *Zákony z oboru ústavy říše Rakousko-Uherské, které k potřebě studujících vysokých škol a praktiků sestavil Jiří Pražák*. Praha: Jednota právnícká, 1900, 204 s. str. 1

³Forsthoff, E. *Lehrbuch des Verwaltungsrechts*. Sv. 1: Allgemeiner Teil. 10. vyd. München : C. H. Beck, 1973

dáváno najevo, že obecný - veřejný zájem má ve své moci stát, který se jako jediný pasoval do role toho, kdo se stará o obecné blaho.⁴

2.2 ROZDÍL MEZI SPRÁVOU VEŘEJNOU A SOUKROMOU

Hlavní rozdíl mezi veřejnou a soukromou správou lze vidět především na zájmu, který je výkonem správy sledován.

Veřejná správa má za úkol především správu veřejných statků, ve veřejném zájmu. Je vykonávána subjekty, které ji realizují jako právem uloženou povinnost z titulu postavení veřejnoprávních subjektů. Kromě veřejného zájmu je třeba dbát při výkonu veřejné správy dalších zásad a principů, například právní jistoty, předvídatelnosti, nebo transparentnosti.⁵

Oproti veřejné správě je soukromá správa správou soukromých záležitostí, spravovaných soukromými osobami sledujícími vlastní zájem.

Na výkonu veřejné správy se za určitých podmínek mohou podílet i subjekty jinak náležející do soukromoprávní sféry. Tato činnost však náleží do oblasti veřejné správy a musí být tedy vykonávána ve veřejném zájmu. Její výkon je podřízen příslušným právním usnesením.

2.3 FORMY ČINNOSTI VEŘEJNÉ SPRÁVY

„Formami činnosti veřejné správy rozumíme cílené zprostředkování obsahu činnosti veřejné správy do jejího vnějšího projevu, zprostředkování obsahu činnosti veřejné správy od požadavku a představy výsledku ve výsledek sám.“⁶

⁴HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: obecná část. 8. vyd.* V Praze: C.H. Beck, 2012, xxxiv, 792 s. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7179-254-3., str. 5

⁵PRŮCHA, Petr. *Správní právo: obecná část. 7., dopl. a aktualiz. vyd., (V nakl. Doplněk 3.)*. Brno: Doplněk, 2012, 427 s. ISBN 978-80-7239-281-0., str. 40

⁶PRŮCHA, Petr. *Základní pojmy a instituty správního práva. 1. vyd.* Brno: Masarykova univerzita, 1998, 420 s. ISBN 80-210-2002-4. str. 49

Formy činnosti veřejné správy můžeme rozčlenit:

- podle toho, zda vyvolávají bezprostřední právní důsledky (formy právní), nebo tyto důsledky nevyvolávají (formy neprávní, resp. organizační),
- podle toho, zda z hlediska svých adresátů směřují vně organizačního systému veřejné správy (vnější formy činnosti) či dovnitř (vnitřní formy činnosti).

Další formou dělení veřejné správy je:

- abstraktní (normativní) či konkrétní (individuální) formu činnosti
- jednostranné a dvoustranné, resp. vícestranné formy realizace⁷

2.4 VÝVOJ VEŘEJNÉ SPRÁVY

Pojem veřejná správa můžeme nalézt již v římském právu. Jeho slovní základ (*administratio rei publicae*) se stal výchozím bodem pro vyjádření pojmu veřejné správy v dalších evropských jazycích (např.: (*l'administration publique*, *public administration*, *administracja publiczna*). Paralelu slova *správní* můžeme najít i v českém jazyce, kde se někdy používá výraz *administrativní*.

Faktický a zásadní přelom pro vývoj veřejné správy na našem území znamenal rok 1918. Představa reformy z roku 1920 vycházela z předpokladu potřeb nově vzniklého státu, tak aby docházelo k integraci jednotlivých správních celků republiky, jejich demokratizaci a zvýšení efektivity. V konečném důsledku přijetí reformy znamenalo zrušení zemského dělení Československé republiky.

V roce 1927 byl schválen zákon č. 127/1927 Sb., o organizaci politické správy. Podle tohoto zákona se Československá republika rozdělila na země a okresy. Země Česká se v podstatě kryla s historickými hranicemi, původní Morava a Slezsko byly spojeny v zemi Moravskoslezskou, dalšími zeměmi byla

⁷PRŮCHA, Petr. *Základní pojmy a instituty správního práva*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1998, 420 s. ISBN 80-210-2002-4. str. 49 a násl.

Slovenská a Podkarpatoruská. V této podobě fungovala veřejná správa do roku 1938.

Pokud pomineme válečnou dobu let 1939 – 1945, a tím například i přijetí ústavního zákona č. 299/1938 Sb., o autonomii Slovenskej krajiny a ústavního zákona č. 328/1938 Sb., o autonomii Podkarpatské Rusi, další reformu veřejná správa zažila přijetím Zákona č. 65/1965 Sb. Zákon č. 65/1965 Sb., o národních výborech definoval národní výbory jako nejširší organizace pracujících, orgány státní moci a správy v krajích, okresech a obcích. V úvodních ustanoveních byla zakotvena vedoucí úloha KSČ a tzv. demokratický centralismus.

Během reformy veřejné správy po roce 1989 se veřejná správa oprostila od funkcí centrálního hospodářského řízení na všech úrovních. Došlo k obnově samosprávy a zrušení národních výborů. Národní výbory místní a městské byly nahrazeny obecní samosprávou, okresní národní výbory byly nahrazeny okresními úřady.

Po roce 1990 došlo k diskusi, jak nahradil zaniklé krajské národní výbory a tím vytvořit meziregionální stupeň veřejné správy. Na tuto potřebu reagoval zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávních celků, který byl přijat 1. 1. 2000, s účinností od 1. 1. 2001.

2.5 VÝVOJ VEŘEJNOPRÁVNÍCH SMLUV NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY

2.5.1 Vývoj veřejnoprávních smluv v letech 1864 - 1989

Bylo by mylné domnívat se, že institut veřejnoprávních smluv započal svou existenci nabytím platnosti nového správního řádu. Problematika veřejnoprávních smluv na našem území byla diskutovaným tématem nejen za první republiky, ale už za dob Rakouska-Uherska - některé druhy veřejnoprávních smluv byly právně upraveny již v zemském zřízení z roku 1864.

Mezi nejhlásitější odpůrce patřil Rakušan O. Mayer. Dle O. Mayera nešlo skloubit veřejnoprávní smlouvy s podstatou veřejného práva, což obhajoval

nerovností mezi státem a občanem, která brání vzájemnému paktování. Obdobně se vyjadřoval, ještě koncem 30. let minulého století, i významný Jiří Pražák. Ten v podstatě veřejnoprávních smluv viděl dokonce protimluv, *contradictio in adjecto*.

Naopak mezi zastánce přípustnosti veřejnoprávních smluv patřil například Georg Jellinek, podle nějž bylo zapotřebí dohody na základě smluvní vůle s občanem tam, kde stát v rámci výkonu svého impéria už zasahuje do jeho individuální sféry. Rakouský právní teoretik Adolf Merkl považoval veřejnoprávní smlouvy za správní akty, jež jsou závislé na spolupůsobení druhé strany a definoval je jako dohody o právech a povinnostech, jsou-li vykonávány správními orgány.⁸

Nejkomplexněji problematiku veřejnoprávních smluv rozebral a zpracoval ústavní právník Jiří Hoetzel. Řadil je, podobně jako Adolf Merkl, mezi správní akty. Ve své práci *Nauka o správních aktech* z roku 1907, rozlišoval správní akty podle počtu subjektů na jednostranné a dvoustranné. Za dvoustranné považoval právě veřejnoprávní smlouvy. Zároveň však upozornil, že se jedná o nejspornější partii veřejného práva vůbec.⁹ O dvacet let později ve Slovníku veřejného práva československého již Hoetzel pojem veřejnoprávních smluv konkrétně vymezil a stanovil obecné náležitosti. V první řadě připomíná, že veřejné právo nesestává jen z norem kogentních, ale také z dispozitivních. Je to nezbytné, neboť zákon nemůže předvídat všechny eventuality správněprávních vztahů. Analýzou charakteru veřejného práva a možných soukromoprávních prvků v něm objevil Hoetzel prostor pro smluvní úpravu právě na poli veřejného práva, ovšem za následujícího předpokladu:

1. souhlasného projevu vůle dvou či více stran za dodržení zásady rovnosti;
2. vzájemného vztahu mezi těmito projevy stran, čili kauzálního nexu;

⁸POŠVÁŘ, Jaroslav. *Obecné pojmy správního práva*. Brno: Československý akademický spolek Právnický, 1946, 103, [iii] str. 82.

⁹HOETZEL, Jiří. *Nauka o správních aktech: zároveň studie k pojmu veřejné správy*. V Praze: Bursík & Kohout, 1907, 118 s. Knihovna Sborníku věd právních a státních, č. 10.. str. 62 a násl.

3. shodnosti smluvních stran i co do právních následků smlouvy

4. vzniku, změny nebo zániku veřejných práv a povinností.

Už tehdejší judikatura Nejvyššího správního soudu v nálezu Boh. 3595 stanovila, že za veřejnoprávní smlouvu lze považovat smlouvu, při které jsou dispozitivní právní normy nahrazeny dohodou stran. Další nález, označený Boh. 884 připouští, aby se stranou smlouvy stal subjekt, který není přímo zákonem předpokládán. Zajímavé je také rozhodnutí v otázce, která i v dnešních dnech budí nejasnosti - nález Boh. 1045. U smluv mezi konkurenty konstatuje, že si lze představit veřejnoprávní smlouvu, která ke své platnosti nepotřebuje úřední schválení – postačí, jsou-li smluvní projevy stran příslušným správním úřadem vzaty na vědomí. Tento nález však Hoetzel ve svém komentáři rozvádí a tvrdí, že pakliže to zákon výslovně nevyžaduje, je možné veřejnoprávní smlouvu mezi konkurenty uzavřít dokonce i bez toho, aby o ní měl správní orgán tušení. “

Hoetzel veřejnoprávní smlouvy dělí velmi podobně, jak tomu činí dnešní právní teorie, definuje:

1. smlouvy mezi státem a občanem, dnešní terminologií smlouvy subordinační;
2. smlouvy mezi veřejnoprávními svazy, a tedy smlouvy koordinační;
3. smlouvy mezi osobami soukromými.

Další otázkou je forma, v jaké je potřeba veřejnoprávní smlouvy uzavírat. Přestože tuto otázku prvorepublikové právo obecně neupravovalo, vycházelo se z konkrétních formálních předpisů pro tu kterou veřejnoprávní korporaci. Odmítala se představa o konkludentním uzavření smlouvy, naopak se zdůrazňovaly výhody písemné formy na úkor ústní.¹⁰

Hoetzel dále pojednává o vlivech vady projevu, omylu či donucení na platnost smlouvy a připomíná, že veřejnoprávní smlouva není exekučním titulem,

¹⁰HOETZEL, J. *Slovník veřejného práva československého*. Brno : Polygrafia, 1929. str. 46 a násl.

jinými slovy že se případné spory rozhodují před správními úřady a nikoliv před obecnými soudy. Zásady souladu s veřejným zájmem, účelnosti, zachování důvěryhodnosti veřejné správy a podle všeho i posuzování smlouvy podle svého skutečného obsahu byly známé a platné stejně tak, jak je vyjmenovává v aktuálním znění správní řád v § 159 odst. 2 až 4.

Pomineme-li období 2. světové války, v období 1948 – 1989 se v praxi vyskytovaly pouze správní dohody mezi národními výbory o sdružení prostředků se státní či jinou socialistickou organizací (svou povahou subordinační), anebo koordinační dohody dvou národních výborů o společném užití prostředků.

2.5.2 Vývoj veřejnoprávních smluv po roce 1989

Veřejnoprávní smlouvy se v návaznosti na předválečné poznatky objevily v československém právním řádu ihned po revoluci, konkrétně v zákoně č. 367/1990 Sb., o obcích (i když zde ještě nebyly konkrétně pojmenovány). Podle § 23 tohoto zákona mohly obce v témže okrese uzavřít dohodu o zabezpečení výkonu přenesené působnosti.

První skutečná úprava veřejnoprávních smluv byla obsažena až v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) a to novelou zákona č. 313/2002 Sb. V této úpravě a konkrétně jeho § 66c až § 66e byly upraveny obecné podmínky pro uzavírání, platnost, změnu a zrušení veřejnoprávní smlouvy, rozhodování sporů veřejnoprávní smlouvy a způsob jejího zveřejnění.¹¹ Tato úprava se dotýkala veřejnoprávních smluv uzavíraných pouze podle tohoto zákona a nikoliv veřejnoprávních smluv, které byly předpokládány jinými zákony. Proto byla uvedená úprava k datu nabytí účinnosti zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, což bylo dne 1. ledna 2006, revidována a došlo ke zrušení § 66d a § 66e zákona o obcích a jeho § 66c byl nahrazen novým textem, který mimo jiné stanovil, že pro veřejnoprávní smlouvy se užijí ustanovení správního řádu, není-li v zákoně o obcích stanoveno jinak. Další vývoj a současné pojetí institutu veřejné správy naleznete v kapitole 3. 2.

¹¹RYS, Rudolf. *Veřejnoprávní smlouvy v teorii a praxi*. Veřejná správa . 2006, č. 33. [online] [cit. 2015-03-03]Dostupný z <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/s/2006/33/pril1.html>

3 CHARAKTERISTIKA VEŘEJNOPRÁVNÍCH SMLUV

Stejně, jako lze vyzorovat značné množství shod mezi veřejným a soukromým právem, i ve veřejnoprávních smlouvách lze nalézt mnoho shodných rysů se soukromoprávními smlouvami. Proces vzniku smlouvy je v obou případech takřka obdobný, pouze u veřejnoprávních smluv je vyžadována striktní písemná forma a také souhlas správního orgánu. Vrchnostenský charakter (pokud hovoříme o subordinačních smlouvách) ve veřejnoprávní smlouvě bude vždy svým způsobem dominovat a i přes rovnost podmínek plynoucích ze smlouvy je často veřejnoprávní strana v nadřazeném postavení. Nutno dodat, že dle Ústavy České republiky a zásady legální licence může občan činit vše, co mu není zákonem zakázáno, u státní moci se uplatňuje zásada opačná, což se promítá i do striktních zákonných požadavků na uzavírání veřejnoprávních smluv, kdy se nelze od zákonných ustanovení nijak odchýlit.¹²

„Veřejnoprávní smlouvy lze považovat za moderní formu činnosti demokratické veřejné správy, která má být službou veřejnosti”¹³

Na začátku pojednání o veřejnoprávních smlouvách považují za nutné připomenout rozdělení právních úkonů. Jsou to - zavazující a nezavazující.

Pod úkony nezavazující lze podřadit nejrozličnější konkrétní, či nekonkrétní rozhodnutí a dvoustranné právní úkony veřejné správy.

Mezi zavazující lze řadit různá ověření, posudky, vyjádření či osvědčení, tento typ právních úkonů lze následně rozdělit na jednostranné a dvoustranné úkony veřejné správy, tedy smlouvy.

V případě veřejnoprávních smluv musí být jedním subjektem vždy subjekt veřejné správy a to nejen jako smluvní strana, ale zároveň jako nositel veřejné moci.¹⁴

¹²MATES, Pavel. *Veřejnoprávní smlouvy podle Obecního zřízení*. PrFo. - Právní fórum, 2006, č. 7. Dostupný z: ASPI [informační systém], str. 257.

¹³ČERNÝ, Pavel. *Průvodce novým správním řádem: s podrobným výkladem a vzory podání*. Praha: Linde, 2006, 439 s. ISBN 80-7201-600-8. str. 318

Pojem „veřejnoprávní smlouva“ byl dříve nahrazován pojmem Dohoda správně právního charakteru, kdy je možno jí definovat jako:

„Zvláštní normotvornou formu správní činnosti spočívající na normách správního práva, při níž vznikají administrativněprávní vztahy s právy a povinnostmi shodným projevem vůle účastníků, z nichž nejméně jedním je správní orgán, který formou dohody vykonává svou působnost.“¹⁵

V současné době pojem veřejnoprávní smlouvy definuje první odstavec §159, který lze doplnit definicí JUDr. Kadečky, který veřejnoprávní smlouvu vymezuje tak, že

„Veřejnoprávní smlouvy upravují subjektivní práva a povinnosti pramenící z norem správního práva“¹⁶

3.1 POJEM VEŘEJNOPRÁVNÍ SMLOUVY DLE §159 SpŘ.

Institut veřejnoprávních smluv zakotvuje správní řád v § 159 až 170 SpŘ.

“159§ (1) Veřejnoprávní smlouva je dvoustranný nebo vícestranný právní úkon, který zakládá, mění nebo ruší práva a povinnosti v oblasti veřejného práva

(2) Veřejnoprávní smlouva nesmí být v rozporu s právními předpisy, nesmí je obcházet a musí být v souladu s veřejným zájmem

(3) Uzavření veřejnoprávní smlouvy, jejíž stranou je správní orgán, nesmí snižovat důvěryhodnost veřejné správy, musí být účelné a správní orgán musí mít při jejím uzavírání za cíl plnění úkolů veřejné správy.

¹⁴KINDL, Milan. *Základy správního práva. 2., upr. vyd.* Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, 298 s. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-190-8. str. 170

¹⁵VOŽENÍLEK, B. *O správních dohodách.* Správní právo, 1979, č. 4, str. 200)

¹⁶KADEČKA, Stanislav a David MAREK. *Nový správní řád v praxi krajských úřadů II: sborník z 2. a 3. zimní konference/workshopu.* Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, 271 s. ISBN 8073802503. str. 72

(4) Veřejnoprávní smlouva se vždy posuzuje podle svého skutečného obsahu.”¹⁷

Z uvedeného vyplývá, že tento typ smluv není pouhé deklaratorní utvrzení existence práva, ale zakotvuje konstitutivní upřesnění konkrétních práv a povinností a její veřejnoprávnost se neposuzuje dle označení, či pojetí, ale dle skutečného obsahu a to vzhledem k velkému množství různých typů veřejnoprávních smluv, které nejsou často zákonem definovány a které nelze podřadit pod žádný ze zákonem uvedených druhů. Stěžejním sdělením, které veřejnoprávní smlouva přináší je sdělení, zda smlouva svým obsahem zakládá, mění nebo ruší práva či povinnosti v oblasti veřejného práva.¹⁸ V tomto pojetí tkví zásadní rozdíl oproti soukromoprávním smlouvám.

Účinky veřejnoprávní smlouvy jsou vždy konstitutivní. Jak již bylo řečeno, právní úprava obsažená ve správním řádu je svou povahou hmotněprávní, ale svým způsobem i úpravou procesní - upravuje proces uzavírání veřejnoprávní smluv, postup při jejich změnách a rušení, postup správních orgánů při přezkoumávání souladu veřejnoprávních smluv s právními předpisy. Ryze hmotněprávní otázky, s určitými výjimkami, pak subsidiárně řeší občanský zákoník a to v souladu s ustanovením § 170 SpŘ.¹⁹

Druhý odstavec by se dal shrnout pojmem legalita, neboli zákonnost, kdy je tato zásada stěžejní stejně tak pro institut veřejnoprávních smluv, tak pro jiné úkony v mezích veřejné správy a to v souladu s §2 (1), kdy:

“Správní orgán postupuje v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen "právní předpisy"). Kde se v tomto zákoně mluví o zákoně, rozumí se tím též mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu.”²⁰

¹⁷Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

¹⁸JEMELKA, Luboš. *Správní řád: komentář*. 4. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2013, xxvi, 818 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-484-1. str. 671.

¹⁹MACHAČKOVÁ, Jana. *Stavební zákon: komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2013, xix, 880 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-492-6. Str. 299

²⁰Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

Veřejnoprávními předpisy je v tomto případě nutno rozumět zákony, ostatní právní předpisy a mezinárodní smlouvy, které jsou součástí právního řádu České republiky. Veřejnoprávní smlouvy musí být v souladu s veřejným zájmem a nesmí ani zákon obcházet, tedy být in fraudem legis, kdyby sice přímo neporušovaly konkrétní zákon, ale k jeho zmaření by směřovaly.²¹

Odstavec tři vyslovení legality v předešlém odstavci navíc doplňuje o skutečnost, kdy je nutné, aby uzavření veřejnoprávní smlouvy nesnižovalo důvěryhodnost veřejné správy (například nemorální smlouvy). Zde je kladen důraz na plnění cílů veřejné správy a na její účelnost (taková, která neslouží prospěchu celé obce, ale například jen určité skupiny osob).

Poslední odstavec § 159 doplňuje typizaci veřejnoprávních smluv kladením důrazu na jejich obsah a to tak, že:

“Důležité pro charakter smlouvy, která by měla mít povahu smlouvy veřejnoprávní, je zdůraznění toho, že se musí dotýkat a obsahově spadat do oblasti veřejného práva, přesněji řečeno do oblasti práva správního (zahrnujícího v širším smyslu rovněž např. právo životního prostředí). Jak bylo uvedeno, posuzuje se tedy stejně jako jiné úkony podle svého skutečného obsahu, a nikoli například názvu.”²²

Pojetí tohoto odstavce je podloženo judikaturní praxí, například dle nálezu NSS, kdy:

„Podle názoru zvláštního senátu je třeba zkoumat smlouvu v celém jejím rozsahu a současně i v jednotlivých částech. Přičemž je zřejmé, že smlouva v sobě může obsahovat prvky soukromoprávní i veřejnoprávní. Podle § 41 odst. 2 ObčZ posuzuje soud každý úkon podle jeho obsahu, i když je úkon nesprávně označen. V daném případě účastníci jasně vyjádřili vůli poskytnout a přijmout bezúročnou půjčku. Obě strany tak činily v rovném postavení, ani jedna nebyla nadřizena druhé. Zákon č. 111/1994 Sb. v žádném ze svých ustanovení nepředpokládá

²¹JEMELKA, Luboš. *Správní řád: komentář*. 4. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2013, xxvi, 818 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-484-1. str. 670.

²²JEMELKA, Luboš. *Správní řád: komentář*. 4. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2013, xxvi, 818 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-484-1. str. 671.

uzavření smlouvy o půjčce, která by měla být nedílnou součástí předmětné veřejnoprávní smlouvy. Ujednání o půjčce je proto třeba podřadit pod příslušná ustanovení občanského zákoníku.“²³

Na závěr nutno doplnit důmyslnou poznámku Hoetzela, kdy uvádí, že každá veřejnoprávní smlouva předpokládá souhlasný projev vůle, ale ne všechny souhlasné projevy tvoří smlouvu.

„Souhlasnými projevy ve veřejné správě jsou i mnohé správní akty vydávané na návrh či žádost stran, pokud jim úřad vyhoví.“²⁴

3.2 SOUČASNÉ POJETÍ INSTITUTU VEŘEJNOPRÁVNÍCH SMLUV

„Na rozdíl od správních aktů a právních norem, jejichž vydávání patří k typickým formám činnosti veřejné správy, jsou veřejnoprávní smlouvy stále řazeny k tzv.. dalším, jiným či atypickým formám činnosti, třebaže již více než sto let je uznáváno, že správa není realizována jen jednostrannými akty, ale akty dvou či vícestrannými, zvláště pak veřejnoprávními smlouvami či dohodami.“²⁵

Ačkoli s vydáváním veřejnoprávních smluv počítala celá řada právních předpisů (například zákon o obcích dle §66c až 66e OZř ve znění do 2006, a to z toho důvodu, aby měly obce s rozšířenou působností umožněno uzavírat veřejnoprávní smlouvy mezi sebou) tak obecná sjednocující úprava, kterou zná například německé právo, u nás před 1. lednem 2006 nebyla.

K zanesení veřejnoprávních smluv do zákona směřovala již novela předložená Poslanecké sněmovně v roce 2001 společně s novelou Zákona 128/2008 o obcích, ve znění pozdějších předpisů, ale tento návrh nebyl přijat.

²³Rozsudek NSS ze dne 19. 10. 2010 sp. zn. Konf 13/2010

²⁴HOETZEL, J; WEYR, F.; HÁCHA E.; Slovník veřejného práva československého; Brno 1932, Reprint Eurolex Bohemia, Praha 2000, str., 44

²⁵MATES, Pavel. *Veřejnoprávní smlouvy podle Obecního zřízení*. PrFo. - Právní fórum, 2006, č. 7. Dostupný z: ASPI [informační systém], str. 257.

Proto teprve s účinností zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, dne 1.1.2006, byla zavedena obecná úprava veřejnoprávních smluv zakotvující jejich základní náležitosti, jednotlivé druhy, proces uzavírání, resp. rušení, apod.²⁶

*„Část pátá (§ 159 až § 170) správního řádu tak dopadá na veškeré veřejnoprávní smlouvy, se kterými se můžeme v našem právním řádu setkat, a vytváří společný základ tohoto institutu (zejména v oblasti procedurální) pro celou oblast veřejné správy.“*²⁷

3.3 HMO TNĚP RÁVNÍ ÚPRAVA VEŘEJNOPRÁVNÍCH SMLUV

Současná, hmotněprávní úprava veřejnoprávních smluv člení tyto smlouvy na tři základní typy:

- veřejnoprávní smlouvy koordinační - tyto jsou uzavřeny mezi dvěma a více subjekty veřejné správy,
- subordinační veřejnoprávní smlouvy - zde dochází k uzavření smlouvy mezi subjektem veřejné správy a adresátem správně-právního působení, tedy fyzickou i právnickou osobou,
- veřejnoprávní smlouvy uzavřené soukromoprávními subjekty, jenže mají veřejnoprávní obsah.

Tradičním příkladem, jenž zastupuje koordinační veřejnoprávní smlouvy je například smlouva o výkonu působnosti stavebního úřadu, či smlouva o výkonu působnosti v oblasti územního plánování.

Tyto typy koordinačních smluv lze nalézt především v zákoně o obcích, či ve stavebním zákoně. Ten však upravuje také několik smluv subordinačních. Toto je stanoveno hned v úvodu stavebního zákona a to následovně:

²⁶JEMELKA, Luboš. *Správní řád: komentář*. 4. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2013, xxvi, 818 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-484-1. str. 671., s. 666.

²⁷JEMELKA, Luboš. *Správní řád: komentář*. 4. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2013, xxvi, 818 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-484-1. str. 671., s. 656.

„(1) Orgány územního plánování a stavební úřady přednostně využívají zjednodušující postupy a postupují tak, aby dotčené osoby byly co nejméně zatěžovány a aby v případě, kdy lze za podmínek tohoto zákona vydat v dané věci, zejména u jednoduchých staveb, pouze jedno rozhodnutí, upustily od dalšího povolování záměru. Pokud je spolu se stavbou hlavní předmětem žádosti nebo ohlášení soubor staveb, stavební úřad všechny stavby projedná v režimu stavby hlavní. Stanoví-li tak tento zákon, mohou orgány územního plánování a stavební úřady uzavřít s žadatelem veřejnoprávní smlouvu místo vydání správního rozhodnutí. Tím nesmí být dotčena práva a oprávněné zájmy dotčených osob a zájmy dotčených orgánů.“²⁸

Dle tohoto ustanovení tedy mohou stavební úřady uzavřít s žadatelem veřejnoprávní smlouvu místo vydání správního aktu. Jde například o veřejnoprávní smlouvu řešící provedení stavby, či terénní úpravy.

Zákon o zaměstnanosti naopak přináší řadu subordinačních smluv. Typickou smlouvou je např. Dohoda o zřízení společensky účelného pracovního místa, či dohoda o vytvoření veřejně prospěšných prací.²⁹ Tyto dohody však upravoval již §5 odstl 2 a 3 zákona č. 9/1991 Sb. o zaměstnanosti a působnosti orgánů ČR v úseku zaměstnanosti:

„(2) Společensky účelné pracovní místo je nové pracovní místo, které zaměstnavatel zřizuje na základě písemné dohody s úřadem práce a obsazuje uchazeči o zaměstnání vedenými v úřadu práce, kterým nelze zajistit jiným způsobem pracovní uplatnění.“

(3) Veřejně prospěšné práce jsou nové pracovní příležitosti, které vytváří obec nebo zaměstnavatel na základě písemné dohody s úřadem práce ke krátkodobému pracovnímu umístění uchazeče o zaměstnání.“³⁰

²⁸Zákon č. 183/2006 Sb., stavební zákon

²⁹KINDL, Milan. Základy správního práva. 2., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, 298 s. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-190-8. str. 183

³⁰Zákon č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti

Dohodu o zřízení společensky účelného pracovního místa, dohodu o zřízení pracovní rehabilitace, či přípravě k práci osob se zdravotním postižením modifikoval do českého právního řádu zákon č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti přijatý v souvislosti s členstvím české republiky v EU. Tyto smlouvy uzavírá příslušný úřad práce s fyzickými či právnickými osobami. V zákoně jsou uvedeny vždy veškeré požadované náležitosti k platnému uzavření takové dohody. Především doba, na kterou se smlouva uzavírá, či způsob kontroly požadovaných podmínek.

Kromě výše popsaných základních druhů veřejnoprávních smluv předvídaných výslovně v § 160 až 162 SpŘ existují také zvláštní typy veřejnoprávních smluv, které nelze bez výhrad podřadit pod některý uvedených druhů a které leží „na pomezí“ obou úprav.

Typickým příkladem může být Veřejnoprávní smlouva o prohlášení za památný strom dle § 39 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny a to dle závěru Poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu č. 6:

„(1) Ochrana evropsky významných lokalit je zajišťována přednostně v součinnosti s vlastníky pozemků. Pro evropsky významné lokality lze namísto vyhlášení národní přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní rezervace, přírodní památky nebo památného stromu, včetně jejich ochranných pásem, prohlásit území za chráněné nebo strom za památný, pokud již nejsou zvláště chráněny podle tohoto zákona, na základě písemné smlouvy uzavřené mezi vlastníkem dotčeného pozemku a příslušným orgánem ochrany přírody.“³¹

Tuto smlouvu podle platné právní úpravy uzavírá příslušný krajský úřad s vlastníkem dotčeného pozemku a lze ji podřadit pod subordinační veřejnoprávní smlouvy. V rozporu s tímto, ale například smlouvy o Prohlášení národní přírodní rezervace a přírodní památky nelze za subordinační veřejnoprávní smlouvy podřadit, neboť nenahrazují přímo správní akt, ale právní předpis.³²

³¹Zákon č. 114/1992 Sb, zákon o ochraně přírody a krajiny

³²KINDL, Milan. *Základy správního práva. 2., upr. vyd.* Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, 298 s. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-190-8. str. 183

Smlouvy o veřejných právech a povinnostech (převod daňové povinnosti atp.), jejíž stranou není orgán veřejné správy, český právní řád nezná a tedy je nelze uzavřít, neboť jak již bylo výše uvedeno, možnost uzavřít určitý typ veřejnoprávní smlouvy musí být stanovena zákonem.

Na závěr bych ráda podotkla, že je vždy potřeba, dle výkladového pravidla, posuzovat veřejnoprávní smlouvy nejdříve podle skutečného obsahu.

3.4 PROCESNĚPRÁVNÍ ÚPRAVA VEŘEJNOPRÁVNÍCH SMLUV

3.4.1 Uzavírání veřejnoprávních smluv

Principy uzavírání veřejnoprávních smluv jsou obdobné jako principy uzavírání soukromoprávních smluv, nicméně vznik veřejnoprávní smlouvy je do značné míry ovlivněn charakterem veřejnoprávnosti v tom smyslu, že jako takovým jim nelze přiznat stejně širokou smluvní volnost.

Odlišností od soukromoprávní úpravy je například povinnost uzavřít tuto smlouvu písemně, či nutnost jedné listiny, kde budou všechny projevy vůle zúčastněných stran. Pokud zákon stanoví, že k uzavření smlouvy je potřeba souhlasu správního orgánu, smlouva je uzavřena teprve dnem, kdy tento souhlas nabude právní moci. Vznik smlouvy soukromoprávní lze v určitých mezích obměňovat, ale oddálením se od ustanovení, příslušných veřejnoprávní smlouvě, bude způsobena její neplatnost.

Správní řád klade na veřejnoprávní smlouvy poměrně jasné obsahové požadavky, jako je soulad s veřejným zájmem, cíl plnění úkolu veřejné správy a také účelnost. Dokonce přímo ty veřejnoprávní smlouvy, jejichž obsahem má být výkon státní správy, lze uzavírat pouze za předpokladu, že tak stanoví zvláštní zákon a pouze se souhlasem nadřízeného správního orgánu. Je tedy nejprve nutné, aby tento správní orgán posoudil obsah smlouvy z hlediska souhlasu s právními předpisy a především s veřejným zájmem. U vzniku subordinačních smluv musí být splněna podmínka zákonem stanovená možnost tento typ smlouvy uzavřít a

souhlas třetích osob, které by byly účastníky řízení.³³ Tato úprava je ve správním řádu zakotvena:

„§161 (1) Stanoví-li tak zvláštní zákon, může správní orgán uzavřít veřejnoprávní smlouvu s osobou, která by byla účastníkem podle § 27 odst. 1, kdyby probíhalo řízení podle části druhé, a to i namísto vydání rozhodnutí.“

Podmínkou účinnosti veřejnoprávní smlouvy je souhlas ostatních osob, které by byly účastníky podle § 27 odst. 2 nebo 3. Správní orgán přitom postupuje podle ustanovení o souhlasu třetích osob (§ 168).³⁴

Účastníky dle §27 odst. 2 nebo 3 jsou osoby, které mohou být rozhodnutím přímo dotčeny ve svých právech, či povinnostech a také ty osoby, o kterých to stanoví zvláštní zákon.

Vedle obecných zásad pro všechny veřejnoprávní smlouvy, jako je například souhlas s veřejným zájmem, obsahuje správní řád ve své části páté také formální požadavky stanovující způsob, jakým je možné veřejnoprávní smlouvu uzavřít a to v §163 správního řádu. Lze najít velké množství shodných prvků s uzavíráním smluv dle občanského zákoníku, stěžejní pro ně je ale jejich kogentní forma, kdy se nelze od dané právní úpravy odchýlit a dále pravidlo písemného uzavření (ale i změny, či výpovědi).³⁵

Dále je nutno, aby projevy vůle všech smluvních stran byly na téže listině. Pokud je předmětem veřejnoprávní smlouvy výkon státní správy, lze je uzavřít jen v případě, stanoví - li tak zvláštní zákon a jen se souhlasem nadřízeného správního orgánu. V rámci výkonu samostatné působnosti územně samosprávní celky tento souhlas nepotřebují. U smluv subordinačních je k jejich uzavření nutno splnit

³³SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo. 3., aktualiz. a upr. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, 497 s. ISBN 978-80-7478-002-8., str. 186*

³⁴Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

³⁵SKULOVÁ, Soňa. *Správní právo procesní. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, 428 s. ISBN 978-80-7380-110-6. str. 376*

podmínku Zákonem stanovené možnosti tuto smlouvu uzavřít a také souhlas osob, kterých se tato smlouva týká.³⁶

3.4.2 Návrh na uzavření smlouvy

Správní řád definuje Návrh k uzavření smlouvy následovně:

„(1) Projev vůle učiněný v písemné formě, směřující k uzavření veřejnoprávní smlouvy, který je určen jedné nebo více určitým osobám, je návrhem na uzavření veřejnoprávní smlouvy (dále jen "návrh smlouvy"), jestliže je dostatečně určitý a vyplývá z něj vůle toho, kdo návrh činí (dále jen "navrhovatel smlouvy"), být jím v případě jeho přijetí vázán.“³⁷

Je to tedy takový projev vůle, který je uzavřený písemnou formou, je určen jedné, nebo více osobám a je dostatečně určitý. Z návrhu musí být patrné, kdo jej činí a kdo má být vázán.³⁸

„(2) Návrh smlouvy působí od doby, kdy dojde osobě, které je určen. Návrh smlouvy může navrhovatel smlouvy zrušit, dojde-li projev o zrušení osobě, které je určen, dříve nebo alespoň současně s návrhem smlouvy; to platí, i když je návrh smlouvy neodvolatelný.“³⁹

Návrh smlouvy dále zanikne uplynutím lhůty v návrhu určené, pokud nedošlo k přijetí návrhu, uplynutím přiměřené doby s přihlédnutím k povaze navrhované smlouvy, či okamžikem, kdy projev vůle o odmítnutí návrhu dojde navrhovateli smlouvy. Také může dojít k blanketnímu podání návrhu vůči blíže neučenému okruhu osob.

Okamžik uzavření smlouvy nastane podpisem poslední ze smluvních stran. Nutno však podotknout, že toto platí pouze v těch případech, kdy podepisují všechny strany najednou. V ostatních případech dojde k uzavření smlouvy

³⁶KINDL, Milan. *Základy správního práva. 2., upr. vyd.* Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, 298 s. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-190-8. str. 183

³⁷Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

³⁸SKULOVÁ, Soňa. *Správní právo procesní.* Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, 428 s. ISBN 978-80-7380-110-6. str. 376

³⁹Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

v případě, kdy návrh smlouvy podepsaný poslední stranou dojde navrhovateli. V praxi se často setkáváme se smlouvami, jejichž platnost je podmíněna souhlasem správního orgánu. Veřejnoprávní smlouva je pak uzavřena až dnem, kdy souhlas správního orgánu nabude právní moci.

Na závěr nutno dodat, že půjde o správní rozhodnutí ve správním řízení, proti němuž lze podat řádný i mimořádný opravný prostředek.⁴⁰

Úprava změn obsahu veřejnoprávních smluv, jejich zrušení či výpověď je upravena v § 166 a 167 Správního řádu.

3.4.3 Změna veřejnoprávních smluv

Správní řád definuje změnu veřejnoprávních smluv v §166:

„(1) Změnit obsah veřejnoprávní smlouvy lze jen písemnou dohodou smluvních stran; bylo-li k uzavření smlouvy třeba souhlasu správního orgánu nebo třetí osoby, je tohoto souhlasu třeba i k uzavření této dohody.“⁴¹

Veřejnoprávní smlouva je výsledkem dohody dvou a více stran, z čehož lze logicky vyvodit, že tuto smlouvu lze dohodou smluvních stran změnit, např. formou dodatku. Vzhledem k tomu, že veřejnoprávní smlouva má předepsanou písemnou formu, musí ji mít i tyto dodatky. Pokud bylo nutno k uzavření smlouvy souhlasu správního orgánu, je nutno tohoto souhlasu i při změnách v předmětné smlouvě.⁴² Obdobně platí, že jestliže zákon stanoví, že k uzavření veřejnoprávní smlouvy je třeba souhlasu správního orgánu, bude veřejnoprávní smlouva změněna dnem, kdy souhlas nabude právní moci. Následně správní orgán, který dal ke změně souhlas, zveřejní veřejnoprávní smlouvu (ve změněné podobě) na úřední desce.

⁴⁰ONDRUŠ, Radek. *Správní řád: nový zákon s důvodovou zprávou a poznámkami*. Praha: Linde, 2005, 515 s. ISBN 80-7201-523-0. str. 472

⁴¹Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

⁴²PRŮCHA, Petr. *Správní řád s poznámkami a judikaturou: podle stavu k 1.1.2013*. Vyd. 1. Praha: Leges, 2012, 464 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-35-9.. str. 423

3.4.4 Výpověď veřejnoprávních smluv

Podmínky pro výpověď veřejnoprávní smlouvy jsou zaneseny do zákona dle §166

„(2) Veřejnoprávní smlouvu lze vypovědět jen písemnou formou a jen tehdy, jestliže to bylo ve veřejnoprávní smlouvě smluvními stranami dohodnuto a jestliže byla dohodnuta výpovědní lhůta.“⁴³

Vzhledem k tomu, že veřejnoprávní smlouva musí být učiněna písemně, písemná (nebo elektronická) forma je vyžadována rovněž od výpovědi.

Možnost vypovědět veřejnoprávní smlouvu však musí být dána přímo ve smlouvě, pokud se na tom smluvní strany dohodly. Dále musí být stanovena výpovědní lhůta.

Pokud by lhůta uvedena ve smlouvě nebyla, bylo by nutno nejprve změnit obsah smlouvy dodatkem s uvedenou lhůtou a následně délku této lhůty do smlouvy doplnit. Pokud by nebyla provedena tato změna, bylo by možno smlouvu pouze zrušit a to v souladu s §167 a nikoli vypovědět.

Současně je třeba zdůraznit, že k výpovědi veřejnoprávní smlouvy není zapotřebí souhlasu nadřízeného orgánu a to dle závěru Poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu č. 52 ze dne 11. 12. 2006, kde je uvedeno:

„K výpovědi veřejnoprávní smlouvy podle §166 odst. 2. zákona č. 500/2004 Sn., správní řád, není třeba souhlasu nadřízeného správního orgánu, a to ani za předpokladu, že uzavření veřejnoprávní smlouvy je souhlas nadřízeného správního orgánu potřebný.“⁴⁴

⁴³Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

⁴⁴Závěry Poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu č. 52 ze dne 11. 12. 2006. [online] [cit. 2015 – 03 - 03]. Dostupné z <http://www.mvcr.cz/clanek/zavery-poradniho-sboru-ministra-vnitra-ke-spravnimu-radu.aspx>

Byl-li tento souhlas potřebný k uzavření veřejnoprávní smlouvy, není jej potřeba při výpovědi, neboť výpověď je jednostranným právním úkonem, ke kterému není potřeba souhlasu obou stran.⁴⁵

Toto tvrzení potvrdil svým rozhodnutím i Městský soud v Praze:

„Souhlas s uzavřením veřejnoprávní smlouvy, již smluvní strany přenesou výkon přednesené působnosti obce, nelze vázat na podmínku, že k výpovědi takové veřejnoprávní smlouvy je zapotřebí souhlasu krajského úřadu“⁴⁶

Výpověď je jednostranným právním úkonem smluvní strany a není tedy potřeba součinnosti ostatních smluvních stran. Pokud by měla smluvní strana pochybnosti o tom, že zákonem stanovené podmínky pro výpověď byly splněny, má možnost podat věcně příslušnému orgánu návrh na zahájení sporného řízení. V tomto řízení dojde k rozhodnutí, zda bylo tímto způsobem a v tomto konkrétním případě možno výpověď podat a zda došlo k platnému vypovězení této smlouvy. Pokud soud dospěje k názoru, že opravdu nebyly splněny podmínky pro výpověď smlouvy, bude veřejnoprávní smlouva trvat dál.⁴⁷

3.4.5 Zrušení veřejnoprávní smlouvy

Zákon rovněž upravuje zrušení (v případě smluv uzavřených na dobu určitou i neurčitou) a to na základě konsensu všech smluvních stran a to i v případě, že smlouva umožňuje vypovězení formou výpovědi a to opět písemnou formou.

Možnosti zrušení veřejnoprávní smlouvy zákon jmenovitě stanovuje v ustanovení §167. Zákon pamatuje i na situaci, kdy ne všechny strany mohou se zrušením smlouvy souhlasit. V tomto případě nastupuje správní orgán, který je jinak příslušný rozhodovat spory z veřejnoprávních smluv (tedy Ministerstvo vnitra, příslušný krajský úřad, správní orgán, správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který je stranou veřejnoprávní smlouvy, nebo správní orgán, který

⁴⁵JEMELKA, Luboš. *Správní řád: komentář. 4. vyd.* V Praze: C.H. Beck, 2013, xxvi, 818 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-484-1. str. 701

⁴⁶Rozhodnutí MS v Praze sp. zn. 7 Ca 123/2005 ze dne 23. 10. 2005

⁴⁷JEMELKA, Luboš. *Správní řád: komentář. 4. vyd.* V Praze: C.H. Beck, 2013, xxvi, 818 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-484-1. str. 701

k jejímu uzavření udělil souhlas), ten následně vyhodnotí, nakolik jsou naplněny zákonné důvody pro zrušení veřejnoprávní smlouvy.

Návrh k rozhodnutí příslušným orgánem podá strana, která jednání o zrušení smlouvy vyvolala. Správní orgán následně vydá rozhodnutí, proti němuž je možné odvolání, nebo rozklad.⁴⁸

Při zrušení veřejnoprávní smlouvy je však vždy nutno respektovat stanovený okruh důvodů, pro které je možné návrh na zrušení smlouvy podat. Situaci, kdy se strany shodnou na zrušení smlouvy z jiných, než zákonem uvedených důvodů prozatím zákon ani judikatura nezná.⁴⁹

Smluvní strana může podat návrh na zrušení veřejnoprávní smlouvy pouze z taxativně uvedených zákonných důvodů:

„a) bylo-li to ve veřejnoprávní smlouvě dohodnuto,

b) změní-li se podstatně poměry, které byly rozhodující pro stanovení obsahu veřejnoprávní smlouvy, a plnění této smlouvy nelze na smluvní straně z tohoto důvodu spravedlivě požadovat,

c) jestliže se veřejnoprávní smlouva dostala do rozporu s právními předpisy,

d) z důvodu ochrany veřejného zájmu, nebo

e) jestliže vyšly najevo skutečnosti, které existovaly v době uzavírání veřejnoprávní smlouvy a nebyly smluvní straně bez jejího zavinění známy, pokud tato strana prokáže, že by s jejich znalostí veřejnoprávní smlouvu neuzavřela.“⁵⁰

⁴⁸PRŮCHA, Petr. *Správní řád s poznámkami a judikaturou: podle stavu k 1.1.2013*. Vyd. 1. Praha: Leges, 2012, 464 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-35-9.. str. 425

⁴⁹JEMELKA, Luboš. *Správní řád: komentář*. 4. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2013, xxvi, 818 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-484-1. str. 703

⁵⁰Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

Důvodem, který obsahují defakto všechna výše uvedená ustanovení odkazují na skutečnost, že by mělo dojít ke zrušení v případech, kdy to vyžaduje ochrana veřejného zájmu.

Často je také odkazováno na skutečnosti, které existovaly v době veřejnoprávní smlouvy, ale nebyly smluvním stranám známy. Podmínkou uplatnění tohoto důvodu je povinnost smluvní strany prokázat, že by konkrétní smlouvu neuzavřela, kdyby jí byly tyto skutečnosti známy. Jde například o situaci, kdy obec přenesla agendu vyřizování přestupků na jinou obec, protože počet spáchaných přestupků je malý a nemělo by smysl vytvářet nové pracovní místo. Obec, která tuto agendu převezme, pak vykonává závazky plynoucí z veřejnoprávních smluv. V případě, kdy se počet přestupků z blíže neurčitého důvodu navýší a tento aparát bude neúměrně zahlcen, je tato okolnost důvodem ke zrušení smlouvy, neboť se změnily podmínky, a není možno spravedlivě pokračovat v plnění závazků.⁵¹

3.4.6 Spory plynoucí z veřejnoprávních smluv a jejich rozhodování

Spory plynoucí z veřejnoprávních smluv jsou vyloučeny z pravomoci soudů, kdy můžeme konstatovat, že tyto dvě skupiny právních vztahů (veřejnoprávní a soukromoprávní) lze odlišit i dle kritéria, zda podléhají soudní jurisdikci. Spory plynoucí z veřejnoprávních smluv rozhoduje Ministerstvo vnitra, příslušný krajský úřad a správní orgán, který je společně nadřízený smluvním stranám.

Ministerstvo vnitra rozhoduje spory z veřejnoprávních smluv pouze v těch případech, kdy alespoň jednou ze smluvních stran je kraj, nebo obce s rozšířenou působností. Naopak příslušný krajský úřad řeší tento typ sporů v případě, jsou-li smluvními stranami obce s rozšířenou působností. Ústřední správní úřady nadřízené správním orgánům, které jsou nadřízeny smluvním stranám, řeší spory

⁵¹JEMELKA, Luboš. *Správní řád: komentář. 4. vyd.* V Praze: C.H. Beck, 2013, xxvi, 818 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-484-1. str. 703

v případě, že neexistuje žádný správní orgán, který by byl společně nadřízený všem smluvním stranám.⁵²

Spory ze subordinačních veřejnoprávních smluv řeší správní orgán nadřízený orgánu, který je stranou veřejnoprávní smlouvy. Spory z veřejnoprávních smluv uzavřených mezi soukromými osobami řeší ten správní orgán, který k jejímu udělení udělil souhlas. Dle §69:

„(1) V písemném vyhotovení rozhodnutí se uvede označení "rozhodnutí" nebo jiné označení stanovené zákonem. Písemné vyhotovení rozhodnutí dále musí obsahovat označení správního orgánu, který rozhodnutí vydal, číslo jednací, datum vyhotovení, otisk úředního razítka, jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby.“⁵³

Diskutovaným jevem byla ještě před současnou právní úpravou skutečnost, zda by se měly spory z veřejnoprávních smluv posuzovat v civilním, nebo správním soudnictví. Správní řád však zakotvil, že přezkum spadá do jurisdikce správních soudů po rozhodnutí sporu orgánem veřejné správy. Rozsudek nejvyššího správního soudu č- 2 Afs 173/2006-77, dále potvrdil, že veřejnoprávní smlouvu lze posuzovat rovněž v rámci přezkumu správního rozhodnutí, souvisejících např. s neplněním veřejnoprávní smlouvy.⁵⁴

Z dikce ustanovení §141 správního řádu vyplývá, že se v řízení ve věcech veřejnoprávních smluv tyto spory zařazují dle obecné platnosti do tzv. sporného řízení, kde jsou upraveny zvláštní druhy soudních řízení. Toto řízení lze zahájit pouze na návrh. V důkazním řízení se uplatňuje zásada projednací.⁵⁵

Na závěr je nutno dodat, že dle přechodných ustanovení §182 odst. 2 správního řádu, je pro rozhodování sporů z veřejnoprávních smluv podstatné, zda

⁵²SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo. 3., aktualiz. a upr. vyd.* Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, 497 s. ISBN 978-80-7478-002-8., str. 187

⁵³Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

⁵⁴SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo. 3., aktualiz. a upr. vyd.* Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, 497 s. ISBN 978-80-7478-002-8., str. 187

⁵⁵KINDL, Milan. *Základy správního práva. 2., upr. vyd.* Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, 298 s. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-190-8. str. 176

se jedná o smlouvy z doby před či po nabytí účinnosti správního řádu, k čemuž podala také jasné stanovisko judikatura.

Nejvyššího soudu, konkrétně rozsudek NSS ze dne 22. 9. 2011 kde je uvedeno:

“Kompetence správního orgánu rozhodovat spory z veřejnoprávních smluv uzavřených před nabytím účinnosti správního řádu z roku 2004 se posuzuje podle právní úpravy platné ke dni rozhodování sporu, zatímco hmotněprávní nároky vzniklé z takových smluv podle dosavadních právních předpisů.”⁵⁶

Na tento judikát lze navázat Rozsudkem NSS ze dne 26. 10. 2011, kdy v dohodě o rozsahu a podmínkách provádění archeologických výzkumů dle §21 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči uzavíraná mezi Akademií věd a oprávněnou organizací

“Je tato veřejnoprávní smlouva smlouvou subordinační ve smyslu §161 správního řádu z roku 2004. Spory z této dohody rozhoduje dle §169 odst. 1 písm. d) správního řádu nadřízený orgán Akademie věd České republiky, kterým je pro tyto účely Ministerstvo kultury.”⁵⁷

⁵⁶Rozsudek NSS ze dne 22. 9. 2011, čj. Komp 5/2011-88

⁵⁷ Rozsudek NSS ze dne 26. 10. 2011, čj. 7 As 99/2011-73

4 KOORDINAČNÍ VEŘEJNOPRÁVNÍ SMLOUVY

4.1 KOORDINAČNÍ VEŘEJNOPRÁVNÍ SMLOUVY V ZÁKONĚ O OBCÍCH

Mezi nejčastější veřejnoprávní koordinační smlouvy které jsou obsažené v 128/200 Zákoně o obcích (obecní zřízení).

Jednou z takových dohod obsažených v tomto zákoně je např. Dohoda o sloučení nebo připojení obce dle §19. Zde je uvedeno, že se mohou sloučit dvě, nebo více spolu sousedících obcí. Obec ponese po sloučení název, na kterém se obce dohodnou, pokud nedojde k dohodě, rozhodne o názvu Ministerstvo vnitra.

Uzavřít dohodu o sloučení obcí, či o připojení obce je možno uzavřít na základě rozhodnutí zastupitelstev. Pokud však do 30 dnů od zveřejnění tohoto rozhodnutí není podán návrh na konání místního referenda v této věci, v tom případě se o připojení/sloučení rozhodne až na základě výsledků referenda.⁵⁸

„(5) Dohoda o sloučení obcí nebo připojení obce musí obsahovat

- a) den, měsíc a rok, ke kterému se obce slučují, nebo se obec připojuje,*
- b) název obce a sídlo jejích orgánů, jde-li o sloučení obcí,*
- c) určení právních předpisů obcí, které byly vydány slučovanými obcemi nebo připojovanou obcí a zůstanou v platnosti v celé obci po sloučení nebo připojení,*
- d) výčet katastrálních území obce po sloučení nebo připojení*

⁵⁸KINDL, Milan. *Základy správního práva. 2., upr. vyd.* Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, 298 s. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-190-8. str. 168

e) *určení majetku, včetně finančních prostředků, ostatních práv a závazků, právnických osob a organizačních složek slučovaných obcí nebo obce, která se připojuje.*⁵⁹

V České republice je průměrný počet obyvatel na jednu obec 1 600 a patříme tak mezi země, kde je velké množství obcí v poměru k počtu obyvatel.

Mnoho západoevropských zemí prošlo v poválečném období procesem státem zřízeného slučování. V České republice však nastal po sametové revolucinový trend, který zapříčinil nárůst počtu obcí. Z tohoto důvodu nabízí zákon poměrně jednoduchý způsob sloučení obcí, oproti rozdělení obcí dle §21. Obec je možno rozšířit sloučením (vznikne zcela nová obec), nebo připojením. Obce, i ty nejmenší, si však chtějí zachovat svoji integritu a ke slučování přistupují poměrně zřídká.

Slučovat obce je možné i přes hranice okresů a samosprávních krajů, i když tento způsob přináší komplikace, neboť dle čl. 2 ústavního zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů, lze hranice vyšších územních samosprávných celků měnit pouze zákonem. Obce ležící na hranicích krajů jsou v tomto případě v právu na sloučení s jinou obcí oproti jiným obcím značně omezeny.⁶⁰

Další z možných dohod plynoucích ze Zákona o obcích je Dohoda o změně hranic obcí dle §26:

„Změny hranic obcí, při nichž nedochází ke sloučení obcí, připojení obce nebo oddělení části obce, se uskutečňují na základě dohody zúčastněných obcí po projednání s příslušným katastrálním úřadem. Uzavření dohody oznámí obec Ministerstvu financí a finančnímu úřadu“⁶¹

⁵⁹Zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích k účinnosti novely č. 24/2015 Sb.

⁶⁰VEDRAL, Josef. *Zákon o obcích (obecní zřízení): komentář. 1. vyd.* Praha: C.H. Beck, 2008, xv, 861 p. ISBN 8071795976., str. 143

⁶¹Zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích k účinnosti novely č. 24/2015 Sb.

Dále smlouva o splnění konkrétního (veřejného) úkolu dle §48, nebo smlouva o vytvoření svazku obcí (§50-51).⁶² Stěžejní je také Veřejnoprávní smlouva o výkonu přenesené působnosti obcí.

4.2 KOORDINAČNÍ VEŘEJNOPRÁVNÍ SMLOUVY VE SPRÁVNÍM ŘÁDU

Správní řád umožňuje uzavřít Veřejnoprávní smlouvu o zveřejňování obsahu úřední desky způsobem umožňujícím dálkový přístup a to dle §26 odst. 3, kdy:

„(3) Není-li správní orgán schopen zajistit zveřejnění obsahu úřední desky způsobem umožňujícím dálkový přístup podle odstavce 1, uzavře osoba uvedená v § 160 odst. 1, jejíž je tento správní orgán součástí, s obcí s rozšířenou působností, v jejímž správním obvodu má sídlo, veřejnoprávní smlouvu (§ 160) o zveřejňování obsahu úřední desky způsobem umožňujícím dálkový přístup.“⁶³

Toto ustanovení vychází z povinnosti, kdy je každý správní orgán povinen zřídit úřední desku. Ta musí být nepřetržitě a veřejně přístupná a je nutno technicky zaopatřit její čitelnost i v nočních hodinách.

Způsob, jakým správní orgán povinnost vlastnit úřední desku zajistí je na jeho volbě, kdy v tomto případě přichází v úvahu i zajištění zveřejňování obsahu úřední desky způsobem umožňujícím dálkový přístup na základě smlouvy s jiným subjektem. V případě obcí je tedy možné např. i to, aby byla tato povinnost pro členskou obec zajišťována svazkem obcí. Výše uvedené ustanovení nabízí řešení v případě, kdy orgán není takto schopen úřední desku zajistit a kdy na základě veřejnoprávní smlouvy umožní takto její zveřejnění.⁶⁴

Metodický návod vydaný Ministerstvem vnitra konkrétně uvádí:

⁶²KINDL, Milan. *Základy správního práva. 2., upr. vyd.* Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, 298 s. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-190-8. str. 168

⁶³Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

⁶⁴JEMELKA, Luboš. *Správní řád: komentář. 4. vyd.* V Praze: C.H. Beck, 2013, xxvi, 818 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-484-1. str. 132

„Vedle zákonem požadovaného zveřejnění obsahu úřední desky způsobem umožňujícím dálkový přístup lze v souladu s principy dobré správy uvažovat i o dalších možnostech informování o obsahu úřední desky, např. prostřednictvím e-mailů, SMS zpráv, RSS kanálu apod. Protože poskytnutí těchto služeb není vyžadováno zákonem, mohou být poskytovány i jinými subjekty než správními orgány a to na základě veřejnoprávních smluv.“⁶⁵

Správní řád dále umožňuje např. uzavření Veřejnoprávní smlouvy o provozování elektronické podatelny.

4.3 KOORDINAČNÍ VEŘEJNOPRÁVNÍ SMLOUVY V ZÁKONĚ O OBECNÍ POLICII

Dne 1. ledna 2009 se stala účinnou velká novela Zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii (dále jen zákon o obecní policii).

Tato novela byla reakcí na skutečnost, kdy od roku 1995 často docházelo k rozšiřování oprávnění obecní policie. Původní právní úprava však nebyla schopna tyto změny právně pokrýt.

I v zákoně o obecní policii se lze setkat s řadou veřejnoprávních smluv. Za zmínku stojí např. koordinační Veřejnoprávní smlouva, týkající se plnění úkolů obecní policie (dle §3a):

„(1) Obec nebo obce, které nezřídily obecní policii, mohou uzavřít s jinou obcí v témže vyšším územním samosprávném celku (kraj), která obecní policii zřídila, veřejnoprávní smlouvu, na jejímž základě bude obecní policie této obce vykonávat úkoly stanovené tímto nebo zvláštním zákonem na území obce nebo obcí, které obecní policii nezřídily a jsou smluvními stranami této smlouvy.“⁶⁶

⁶⁵Metodický návod vydaný Ministerstvem vnitra za účelem sjednocení postupu orgánů územních samosprávných celků při zřízení a vedení elektronické úřední desky. [online] [cit. 2015 – 03 - 03]. Dostupné z <http://www.mvcr.cz/soubor/metodicky-navod-pro-vedeni-elektronicke-uredni-desky-pdf.aspx>

⁶⁶Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii

Tato veřejnoprávní smlouva vyžaduje k uzavření nebo změně souhlas krajského úřadu a musí obsahovat označení smluvních stran (obcí), určení rozsahu úkolů a způsob úhrady nákladů spojených s výkony služeb plynoucích z této smlouvy. Je však nutno, aby se tyto obce nacházely v témže vyšším územním samosprávním celku.

Další z veřejnoprávních smluv plynoucích z úkolů policie, je též Veřejnoprávní smlouva o poskytnutí strážníků pro období krizového stavu, nebo veřejnoprávní smlouva, dle které může útvar policie určený policejním prezidentem s obcí, hlavním městem Praha, nebo s místně příslušnými krajskými ředitelstvími policie uzavřít veřejnoprávní smlouvu za účelem zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku. Obě tyto smlouvy umožňuje Novela zákona o Policii České republiky č. 274/2008 Sb.

4.4 KOORDINAČNÍ VEŘEJNOPRÁVNÍ SMLOUVY VE STAVEBNÍM ZÁKONĚ

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen stavební zákon), přináší rovněž rozsáhlé možnosti uzavření veřejnoprávní smlouvy. Jednou z takových smluv může být Smlouva o výkonu působnosti stavebního úřadu mezi obcemi dle §190:

„(2) Obec, jejíž obecní úřad je obecným stavebním úřadem, může uzavřít veřejnoprávní smlouvu s jinou obcí o tom, že pro ni bude vykonávat působnost stavebního úřadu; přitom postupuje podle správního řádu. Jinak pro takovou obec vykonává působnost obecného stavebního úřadu pověřený obecní úřad, v jehož správním obvodu leží.“⁶⁷

Podrobnosti, jako jsou podmínky pro uzavření veřejnoprávní smlouvy, její účinnost, přezkoumatelnost, změna, výpověď či její zrušení, jsou upraveny v části páté správního řádu.⁶⁸

⁶⁷Zákon č. 183/2006 Sb, stavební zákon

⁶⁸MACHAČKOVÁ, Jana. *Stavební zákon: komentář. 2. vyd.* V Praze: C.H. Beck, 2013, xix, 880 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-492-6. Str. 845

Tento zákon dále umožňuje uzavření Veřejnoprávní smlouvy o výkonu části působnosti úřadu územního plánování.

4.5 KOORDINAČNÍ VEŘEJNOPRÁVNÍ SMLOUVY V OSTATNÍCH ZÁKONECH

Jednou ze smluv, obsažených v Zákoně č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, je Dohoda o zpracování plánu odpadového hospodářství, dle níž obce k zabezpečení povinností při nakládání s odpadem přistoupí k uzavření dobrovolného svazku obcí za tímto účelem.

Tuto veřejnoprávní smlouvu mohou doplnit společným ekologickým plánem odpadového hospodářství určující rozsah a způsob nakládání s tímto obsahem.

Další častou dohodou je Dohoda o vytvoření společného školského obvodu spádové školy vycházející ze Zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona, kdy má obec povinnost zajistit podmínky pro plnění školní docházky. U obcí s nízkým počtem obyvatel bývá školní docházka zajišťována pomocí školy v jiné obci, kam je zajištěna doprava.

Tuto povinnost lze splnit smlouvou o vytvoření dobrovolného svazku obcí plnící tento účel (konkrétní úkol dle §46 odst. 1 písm. a) a b) obecního zřízení, kdy strany smlouvy zřídí společnou školu, nebo dohodu o vytvoření školského obvodu dle §178 odst. školského zákona.⁶⁹

„(1) Obec je povinna zajistit podmínky pro plnění povinné školní docházky dětí s místem trvalého pobytu na jejím území a děti umístěných na jejím území ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy, které se v souladu se zvláštním právním předpisem 47) nevzdělávají ve školách zřízených při těchto školských zařízeních. Obec

a) zřizuje a zrušuje základní školu, nebo

⁶⁹KATZOVÁ, Pavla. *Školský zákon: komentář*. Praha: ASPI, 2008, xix, 772 s. Komentáře (ASPI). ISBN 978-80-7357-412-3. Str 711

*b) zajišťuje plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí.*⁷⁰

Další z často uzavíraných smluv je smlouva o spolupráci mezi kraji ke splnění konkrétního úkolu (obdobu právní úpravy veřejnoprávní smlouvy o spolupráci mezi obcemi ke splnění konkrétního úkolu, podle § 48 obecního zřízení.).

Další z běžných, i když méně známých smluv je např. smlouvu o přenesení regionálních funkcí na vybrané základní knihovny uzavřená mezi krajem a obcí, kdy je tato právní úprava obsažena § 11 odst. 3 zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), nebo Dohoda o zajištění provozování veřejného pohřebiště dle § 16 odst. 1 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů a smlouvu o atestacích informačních systémů veřejné správy.

4.6 VYBRANÉ KOORDINAČNÍ SMLOUVY MĚSTA PLZEŇ

4.6.1 Koordinační dohoda o spolupráci za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku

V lednu roku 2009 došlo na plzeňské radnici k podpisu první koordinační dohody o spolupráci za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku (*dále jen „Dohoda“*) a to mezi samosprávou a Policií ČR, konkrétně mezi městem Plzní a Krajským ředitelstvím policie Západočeského kraje. Jejím cílem bylo posílení a vnesení řádu do dosavadní spolupráce při řešení bezpečnostní situace ve městě. Dohoda bezprostředně souvisí s programem s názvem Bezpečné město, kdy bylo město rozdělenou na více než 60 okrsků kopírující okrsky Městského ředitelství Policie ČR. Pro každý okrsek byl přidělen obvodní zastupitel, příslušník Policie ČR a městské policie. Tento program měl přispět občanům v tom smyslu, aby mohli řešit problém vždy s konkrétní osobou a tím získali bližší vztah a důvěru nejen

⁷⁰Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon

v Policii ČR, ale i samotné město Plzeň. K potřebě občanů byla zřízena i internetová stránka www.bezpecnemesto.eu, kde mohou občané nalézt telefonické a emailové kontakty na konkrétní zástupce, kteří tak získají odpovědnost za řešení problémů jednotlivých občanů. Šlo o vůbec první koordinační dohodu, která jasně nastavila spolupráci mezi Policí ČR a samosprávou. Dohoda byla schválena zastupitelstvem města a následně primátorem města Plzně Pavlem Rodlem společně s ředitelem Krajského ředitelství policie Západočeského kraje.

Dohoda je uzavírána účastníky v souladu s ustanovením § 16 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů a i dále splňuje požadavky na uzavření koordinační smlouvy. Jde především o písemnou formu v souladu s §164 (1) správního řádu. Dohoda je dále v souladu s veřejným zájmem a to v rámci § 162 (1) správního řádu a projevy vůle všech smluvních stran jsou na téže listině v souladu s ustanovením §164 (1).

Smluvní strany si ve Článku 1 stanovují účel dohody a to především s důrazem na to, že budou účelně a hospodárně využívat všechny dostupné prostředky a nástroje za účelem dosažení příznivého stavu v oblasti místních záležitostí veřejného pořádku na území Statutárního města Plzně. V článku 2 a článku 3 si strany dohodly oblasti a formy vzájemné spolupráce (např. ochrana veřejného pořádku, předcházení protiprávních jednání, ochrana bezpečnosti a majetku osob, či podpora vzdělávacích aktivit na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti). V Článku 4 se strany zavazují, že budou dbát při plnění svých úkolů především předcházení protiprávních jednání na území města a v zájmu občanů města. V článku 5 si strany dohodly zvýšení úrovně komunikace a to z důvodu, aby řešení otázek bezpečnosti bylo vždy rychlé, účelné a systematické. Dále se dohodly na konání pravidelných koordinačních dohod za účelem splnění výše uvedených cílů. V článku 8 a 9 definuje dohoda Úlohu městské policie v přiděleném okrsku a úlohu člena zastupitelstva příslušného městského obvodu.⁷¹ Článek 10 se zabývá aktivní komunikací účastníků dohody s občany a definuje ji takto:

⁷¹ *Koordinační dohoda o vzájemné spolupráci za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku* .[online] [03-03-2015]. Dostupné z http://www.bezpecnemesto.eu/Files/bezpecnaplzen/dokumenty/koordinacni_dohoda.pdf

„Smluvní strany se dohodly, že určené pracovní skupiny budou základním komunikačním prvkem v otázkách bezpečnosti. Předpokladem je vzájemná komunikace mezi shora uvedenými subjekty. Komunikace bude probíhat zejména:

- a) Osobním kontaktem členů pracovních skupin s občany*
- b) Hromadnými setkáními pracovních skupin s občany v okrsku*
- c) Samostatným webovým portálem pod názvem bezpečné město se vzájemným propojením obou stran dohody a možností e-mailové komunikace stran mezi sebou a občany*
- d) Telefonicky*
- e) Schránkami důvěry*
- f) Dalšími vhodnými komunikačními prostředky“⁷²*

Komunikace je téměř jedním ze základních prvků, které provází tuto dohodu od jejího založení až po současnost a dala by se považovat za základní stavební kámen celé dohody a závazků z ní plynoucích.

Dohoda zahrnuje rovněž úpravu kontrolních mechanismů, kdy se smluvní strany zavazují v rámci svých kompetencí průběžně kontrolovat plnění úkolů z této dohody vyplývajících jimi podřízenými subjekty a případné nedostatky odstranit. Na závěr se strany v souladu s ustanovením §166 (1) správního řádu o Změně obsahu veřejnoprávních smluv zavázaly, že případné změny v koordinační smlouvě lze provádět jen na základě písemných dodatků odsouhlasených oběma stranami dohody.⁷³ Dohodu lze vypovědět v souladu s §166(2) správního řádu jen písemnou výpovědí s výpovědní lhůtou tři měsíce. Tato lhůta počíná běžet prvním dnem kalendářního měsíce následujícím po doručení výpovědi druhé smluvní straně.

⁷²Koordinační dohoda o vzájemné spolupráci za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku .[online] [2015-03-03]. Dostupné z http://www.bezpecnemesto.eu:80/Files/bezpecnaplzen/dokumenty/koordinacni_dohoda.pdf

⁷³Tamtéž

V současné době jsou výše uvedené internetové stránky ve výstavbě, projektu se však věnují Oficiální stránky města Plzně, kde lze vyčíst cíle projektu, jako je především zvýšení pocitu bezpečí občanů v Plzni, či koordinace Policie ČR, městské policie Plzeň a samosprávy na úrovni městských obvodů při řešení bezpečnostních rizik. Občané jsou zde dále informováni o vydání informační brožury Bezpečné město v roce 2013. Ta byla vydána především pro starší občany a zejména pro ty, kteří nemají přístup k internetu a internetovým stránkám projektu. Na stránkách brožury nabízí kontakty na „své“ zástupce okrsků, vymezuje konkrétní policejní okrsky a reaguje na změny, které přinesl rok 2013 např. nová územní působnost Policie České republiky rozšířená o katastrální území Nezvěstice. Informační brožura zároveň radí občanům, jak se zachovat v mimořádných situacích.

V témže roce se dokonce s projektem Bezpečné město a s činností odboru bezpečnosti a prevence kriminality plzeňského magistrátu přijeli seznámit zástupci čínského města Jiaxing z provincie Zheiang v to rámci přípravy podobných preventivních projektů. S aktuální bezpečnostní situací ve městě se na pracovním semináři setkali zástupci městských obvodů. Nejčastějším tématem, které bylo dle podkladů a dotazů z internetových stránek pro občany nejpalčivější bylo měření rychlosti v nočních hodinách, bezdomovectví nebo vandalismus. Zástupci samosprávy, města i Policie ČR vyhodnotili toto setkání jako velice podnětné a zároveň se domluvili na jeho opakování vždy v půlročních intervalech.⁷⁴

4.6.2 Koordinační smlouva k projektu „Městský okruh, úsek Křimická (Chebská) - Karlovarská v Plzni“

Dne 27. 1. 2015 byla předložena k jednání Zastupitelstva města Plzně Dohoda mezi Plzeňským krajem, jehož jménem jednal hejtman Václav Šlajs a mezi statutárním městem Plzeň, jehož jménem jednal primátor města Martin Zrzavecký.

⁷⁴Martin Pecuch. *O projekt Bezpečné město se zajímali zástupci města Jiaxing*. [online] [cit 2015-03-03] Dostupné z <https://www.plzen.eu/obcan/aktuality/z-mesta/o-projekt-bezpecne-mesto-se-zajimali-zastupci-mesta-jiaxing.aspx>

Po prostudování smlouvy jsem dospěla k závěru, že i tato dohoda zcela zřejmě naplňuje podmínky pro uzavření veřejnoprávní koordinační smlouvy a to především písemnou formu v souladu s §164 (1) správního řádu, soulad s veřejným zájmem dle § 162 (1) správního řádu (ve smlouvě dokonce najedeme ustanovení, dle kterého se strany zavazují při jakékoli změně okolností, které by mohly ohrozit veřejný zájem plynoucí z uzavřené dohody jednat vždy tak, aby nebyl cíl projektu zmařen). Projevy vůle všech smluvních stran jsou na téže listině a tedy v souladu s ustanovením §164 (1).

Předmětem smlouvy je sjednání podmínek postupu, jehož záměrem je zhotovení stavby dle projektové dokumentace“, kterou zpracovala společnost PRAGOPROJEKT, a. s. Předmětem smlouvy je dále stanovení finančního vypořádání vlastnických práv mezi účastníky smlouvy ve vazbě na majetek vzniklý (vybudovaný) při realizaci projektu, či přímo související s realizací projektu.⁷⁵

Smluvní strany hned v úvodních ustanoveních deklarují, že mezi nimi byla dne 6. 6. 2014 uzavřena dohoda o partnerství, jejímž předmětem je sjednání podmínek spolupráce při přípravě a realizaci projektu „Městský okruh Křimická (Chebská)- Karlovarská v Plzni (dále jen „Projekt“)“ a na níž tato smlouva bezprostředně navazuje.

Smlouva byla podepsána za účelem koordinace společného postupu při přípravě a realizace projektu, především při stanovení dělby investiční odpovědnosti za jednotlivé objekty stavby. Dalším účelem bylo sjednání podmínek financování projektu a zásad vzájemného majetkového vypořádání ve vztahu k dotčenému majetku, zejména pak k nemovitostem. Strany ve smlouvě přímo uvádějí, že berou na vědomí základní podmínku pro realizaci společného projektu dle smlouvy, a to je získání finanční podpory z fondů EU a zavazují se, že budou vyvíjet aktivní činnost k dosažení cílů plynoucích ze smlouvy a vzájemně spolupracovat. Dohoda je uzavřena na dobu neurčitou, a to do okamžiku uplynutí doby povinné udržitelnosti projektu dle podmínek příslušného

⁷⁵Důvodová zpráva č. ZMP 29. 1. 2015 – TN /1 k projektu Městský okruh Křimická (Chebská)- Karlovarská v Plzni

dotačního programu. Nebude-li však naplněna podmínka, kdy strany nedostanou finanční podporu z fondů EU nejpozději do 31. 12. 2018, je dohodnuto, že se smlouva ruší. Dále může být smlouva uzavřena dohodou účastníků. V tomto případě není ve smlouvě uvedena možnost výpovědi smlouvy, ani výpovědní lhůta. Pokud by tedy některá strana chtěla smlouvu vypovědět v souladu s §166 (2), bude nutno smlouvu vypovědět pouze písemnou změnou, kde by byla tato okolnost uvedena.

4.6.3 Dohoda o partnerství a spolupráci na Integrovaném systému nakládání s odpady v Plzeňském kraji

Dohoda o partnerství a spolupráci na Integrovaném systému nakládání s odpady v Plzeňském kraji byla podepsána všemi účastníky (Plzeňský kraj, Statutární město Plzeň, Obchodní společnost Plzeňská teplárenská a.s. a Sdružení měst a obcí Plzeňského kraje) dne 6. dubna 2010.⁷⁶

Touto smlouvou je také zřízen Řídící výbor a to:

„Za účelem koordinace činností, kdy jeho členy budou představitelé plzeňského kraje a zástupci z řad partnerů v tomto zastoupení:

- a) *Plzeňský kraj- 2 členové*
- b) *Sdružení měst a obcí 2 členové*
- c) *Město Plzeň 2 členové*
- d) *Plzeňská teplárenská 1 člen*⁷⁷

Tento výbor byl zřízen za účelem vzájemné informovanosti, koordinaci činnosti a shromažďování podnětů z řad partnerů. Zajištění informovanosti a koordinace je dle mého názoru jedna ze stěžejních zásad veřejnoprávních smluv.

⁷⁶Dohoda o partnerství a spolupráci na Integrovaném systému nakládání s odpady v Plzeňském kraji. [online] [cit 2015 – 03 -03] Dostupné z http://www.smopk.cz/50dohoda_o_partnerstvi-a-spolupraci-na-integrovanem-systemunakladani_s_odpady_v_plzenskem_kraji

⁷⁷Tamtéž

5 SUBORDINAČNÍ SMLOUVY

5.1 SUBORDINAČNÍ SMLOUVY VE STAVEBNÍM ZÁKONĚ

Stavební zákon vedle uvedených koordinačních smluv upravuje často smlouvy subordinační.

Tyto smlouvy obsahují prvek alternativy mezi správním rozhodnutím a uzavřením veřejnoprávní smlouvy. Tato možnost je uvedena hned v úvodu zákona dle:

„§4 (1) Stanoví-li tak tento zákon, mohou orgány územního plánování a stavební úřady uzavřít s žadatelem veřejnoprávní smlouvu místo vydání správního rozhodnutí.“⁷⁸

Tím však nesmí být dotčena práva a oprávněné zájmy dotčených osob a zájmy dotčených orgánů. Jedná se např. o subordinační veřejnoprávní smlouvy nahrazující některá územní rozhodnutí, např. o umístění stavby, o změně využití území, o změně vlivu stavby na využití území dle §76 odst. 3-5 stavebního zákona.⁷⁹

Obsahové náležitosti, které musí smlouva splňovat, jsou totožné s těmi, které zákon předepisuje pro příslušná územní rozhodnutí společně s příslušnou obrazovou dokumentací. Dále zákon umožňuje uzavřít veřejnoprávní smlouvu o provedení stavby nebo terénních úprav dle §116.⁸⁰

Jednou z nejčastějších smluv, které stavební zákon povoluje, je např. Veřejnoprávní smlouva nahrazující stavební povolení, kdy lze místo stavebního povolení uzavřít veřejnoprávní smlouvu mezi stavebníkem a stavebním úřadem a to v souladu s §116 stavebního zákona.

⁷⁸Zákon č. 183/2006 Sb, stavební zákon

⁷⁹HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: obecná část. 8. vyd.* V Praze: C.H. Beck, 2012, xxxiv, 792 s. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7179-254-3., str. 264

⁸⁰KINDL, Milan. *Základy správního práva. 2., upr. vyd.* Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, 298 s. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-190-8. str. 168

5.2 SUBORDINAČNÍ SMLOUVY DLE ZÁKONA O ZAMĚSTNANOSTI

Zákon č. 435/2004 o zaměstnanosti reprezentuje celou řadu subordinačních smluv např. Dohodu o zřízení společensky účelného pracovního místa, nebo dohodu o vytvoření veřejně prospěšných pracích upravoval již zákon č. 9/1991 Sb., o zaměstnanosti a působnosti orgánů ČR na úseku zaměstnanosti. Rozsáhlé změny přišly společně s členstvím České republiky v EU, kdy zákon č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti upravil dohodu o zřízení společensky účelného pracovního místa⁸¹, ty jsou definovány v §113 (1):

„Společensky účelnými pracovními místy se rozumí pracovní místa, která zaměstnavatel zřizuje nebo vyhrazuje na základě dohody s Úřadem práce a obsazuje je uchazeči o zaměstnání, kterým nelze zajistit pracovní uplatnění jiným způsobem. Společensky účelným pracovním místem je i pracovní místo, které zřídil po dohodě s Úřadem práce uchazeč o zaměstnání za účelem výkonu samostatné výdělečné činnosti. Na společensky účelná pracovní místa může Úřad práce poskytnout příspěvek.“⁸²

Dalšími dohodami, které tento zákon do českého právního řádu přinesl, jsou např. Dohoda o zabezpečení pracovní rehabilitace, dále Dohoda o provedení poradenské činnosti, Dohoda o přípravě k práci osob se zdravotním postižením, Dohoda o vytvoření chráněné pracovní dílny, Dohoda o vytváření veřejně prospěšných prací, nebo Dohoda o vytvoření chráněného pracovního místa, která je konkrétně upravena v zákoně dle § 75 následovně:

„Chráněné pracovní místo je pracovní místo zřízené zaměstnavatelem pro osobu se zdravotním postižením na základě písemné dohody s Úřadem práce. Na zřízení chráněného pracovního místa poskytuje Úřad práce zaměstnavateli příspěvek. Chráněné pracovní místo musí být obsazeno po dobu 3 let. Chráněným pracovním místem může být i pracovní místo, které je obsazeno osobou se

⁸¹KINDL, Milan. *Základy správního práva. 2., upr. vyd.* Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, 298 s. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-190-8. str. 169

⁸²Zákon č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti

*zdravotním postižením, pokud je vymezeno v písemné dohodě mezi zaměstnavatelem a Úřadem práce. Dohoda se uzavírá na dobu 3 let.*⁸³

Tato dohoda má přimět zaměstnavatele zaměstnávat osoby se zdravotním postižením. Zaměstnavatelé jsou motivováni finanční bonusem, kdy je zaměstnavateli uhrazen příspěvek za vytvoření takového pracovního místa. To platí i pro chráněnou pracovní dílnu, tedy vymezené pracoviště zaměstnávající alespoň 60 procent osob se zdravotním postižením. Chráněné pracovní místo (často vrátní, výrobci dekorativních předmětů atd.), resp. chráněná pracovní dílna musejí být provozovány nejméně po dobu 2 let a podmínkou je zaměstnavatelova bezdlužnost, a to vzhledem k častému zneužívání těchto možností pro zlepšení finanční situace zaměstnavatele. Dále nesmí být vůči takovému zaměstnavateli zahájeno trestní stíhání jako obviněnému z trestného činu podvodu v souvislosti s poskytováním příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením, nebo mu byla pravomocně uložena pokuta za správní delikt, nebo přestupek na úseku zaměstnanosti nebo inspekce práce.⁸⁴

Zákon uvádí u všech výše uvedených dohod předepsané náležitosti, jako jsou identifikační údaje účastníků dohody, obsah závazků, způsob kontroly sjednaných plnění, ujednání o vypovězení dohody a doba sjednání.⁸⁵

5.3 SUBORDINAČNÍ SMLOUVY VE SLUŽBÁCH V DOPRAVĚ

Je v zájmu každé obce a každého kraje zajistit dostatečnou a udržitelnou dopravní obslužnost do všech obcí (částí obce) a to i těch nejdlehlších.

Pro zvýšení efektivity dopravní obslužnosti, čím dál častěji přistupují kraje k uzavírání veřejnoprávních smluv mezi soukromým dopravcem, který přijal závazek provozovat linkovou dopravu na základě veřejnoprávní smlouvy. V

⁸³Zákon č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti

⁸⁴Zákon č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti

⁸⁵KINDL, Milan. *Základy správního práva. 2., upr. vyd.* Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, 298 s. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-190-8. str. 170

minulosti byly tyto smlouvy často uzavírány v mezích soukromého práva, kdy judikatura často označovala tyto smlouvy jako smlouvy s veřejnoprávními prvky.

Definitivně však veškeré pochyby vyvrátilo rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, který konstatoval, že smlouva o závazku veřejné služby ve veřejné linkové dopravě, je subordinační veřejnoprávní smlouvou, neboť zakládá práva a povinnosti v oblasti veřejného práva a vztahy jí spravované mohou být upraveny i autoritativním rozhodnutím správního orgánu.

Základní zásadou, dle které soud rozhodl, byla ta, že smlouvy jsou posuzovány dle svého obsahu, kdy obsah těchto smluv obsahuje jednoznačně prvky subordinačních smluv.⁸⁶

K uzavření Smlouvy o závazku veřejné služby v oblasti drážní dopravy je na rozdíl od závazku veřejné služby v oblasti silniční dopravy oprávněno Ministerstvo vnitra a to v případě, jde-li o zajišťování dopravních potřeb státu. Jinak je právní úprava téměř totožná. Obě smlouvy jsou upraveny nařízením č. 1191/69/EHS, které má ve shodných bodech přímý účinek a aplikační přednost před stále platnou právní úpravou v zákoně č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, o postupu členských států ohledně závazků vyplývajících z pojmu veřejné služby v dopravě po železnici, silnici a vnitrozemských vodních cestách, resp. v zákoně č. 266/1994 Sb., o drahách.

5.4 SMLOUVY V DALŠÍCH PRÁVNÍCH PŘEDPÍSECH

V zákoně č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „zákon o ochraně přírody“), je umožněno pro evropsky významné lokality uzavřít veřejnoprávní smlouvu namísto vyhlášení národní přírodní rezervace, přírodní rezervace nebo přírodní památky a docílit tím prohlášení území za chráněné jinou, než autoritativní cestou a to v souladu s §39:

⁸⁶ Rozsudek NSS ze dne 21. 5. 2008, čj. Konf 31/2007-82

„(1) Ochrana evropsky významných lokalit je zajišťována přednostně v součinnosti s vlastníky pozemků. Pro evropsky významné lokality lze namísto vyhlášení národní přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní rezervace, přírodní památky nebo památného stromu, včetně jejich ochranných pásem, prohlásit území za chráněné nebo strom za památný, pokud již nejsou zvláště chráněny podle tohoto zákona, na základě písemné smlouvy uzavřené mezi vlastníkem dotčeného pozemku a příslušným orgánem ochrany přírody. Smlouva musí obsahovat zejména a) vymezení ochranných podmínek chráněného území nebo památného stromu, b) způsob péče o chráněné území nebo strom.“⁸⁷

Takto je možno skloubit veřejný zájem o ochranu přírody se soukromým zájmem např. vlastníka pozemku. Tato smlouva je zapsána do katastru nemovitostí na základě žádosti příslušným orgánem ochrany přírody a to formou věcného břemene. Obsah smlouvy upraví Ministerstvo životního prostředí prováděcím předpisem.

Pro tento typ smluv je typické, že nejsou (jako například pro smlouvy, u nichž to stanoví správní řád) alternativou pro vydání správního aktu, ale je alternativou k nařízení vlády a tedy normativnímu právnímu aktu. Výjimkou je smlouva o zřízení ochrany památného stromu. Ta jediná může být alternativou správnímu rozhodnutí.⁸⁸

V Českém právním řádu se můžeme setkat s celou řadou netypických veřejnoprávních smluv. Sporných koordinačních smluv je ovšem více, neboť je často obtížnější určit jejich veřejnoprávní povahu vzhledem ke smluvní straně, která není subjektem veřejné správy.

Netypickou veřejnoprávní smlouvou je např. smlouva k zajištění výkonu státní správy ve věcech létajících zařízení,⁸⁹ či smlouva o provádění dílčích zkušebních úkonů v řízení o uznání osiva a sadby⁹⁰, dále dohoda o realizaci programů snižování emisí látek znečišťujících ovzduší podle zákona

⁸⁷Zákon č. 114/1992 SB., zákon o ochraně přírody a krajiny

⁸⁸MIKO, Ladislav. *Zákon o ochraně přírody a krajiny: komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2007, xvii, 590 s. Beckovy texty zákonů s komentářem. ISBN 978-80-7179-585-8. str. 187

⁸⁹Dle § 81 a § 82 zákona č. 49/1997 Sb., o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů

⁹⁰dle § 7 odst. 2 a § 17 zákona č. 219/2003, o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů (zákon o oběhu osiva a sadby), ve znění pozdějších předpisů.

č.86/2002 Sb., dohoda o zařazení do aktivní zálohy, která je definována v § 4 následovně:

„(1) Občan nebo voják v povinné záloze mimo stav ohrožení státu nebo mimo válečný stav může dobrovolně převzít výkon branné povinnosti, pokud požádá o povolání do služebního poměru vojáka z povolání na základě písemné žádosti podané příslušnému krajskému vojenskému velitelství. Občan nebo voják v povinné záloze v žádosti uvede jméno nebo jména, příjmení, rodné číslo a adresu místa trvalého pobytu.“⁹¹

Dále smlouva o poskytnutí dotace na podporu výzkumného projektu nebo dohodu ke splnění povinnosti zpětného odběru některých výrobků podle § 38 odst. 6 zákona č. 185/2001 o odpadech a změnách některých dalších zákonů.

5.5 SMÍŠENÉ VEŘEJNOPRÁVNÍ SMLOUVY VE ZVLÁŠTNÍCH ZÁKONECH

Na závěr uvedu několik smluv, které jsou z povahy veřejnoprávnosti smíšené.

Jednou z takových smluv je např. Smlouva o plnění povinnosti na úseku požární ochrany, kdy musí podnikající právnické a fyzické osoby plnit povinnosti plynoucí ze zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně.

Další smíšenou veřejnoprávní smlouvou je Smlouva o převedení dobývacího prostoru dle Zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), kdy je tímto zákonem umožněno uzavření veřejnoprávní smlouvy mezi držitelem práva k dobývacímu prostoru a další osobou o převedení tohoto oprávnění. Souhlasit s tím musí příslušný báňský úřad a následně o tom musí být i uvědoměn.

„a) jde-li o povrchové vody a nejde-li při tom o obecné nakládání s nimi

1. k jejich odběru,

⁹¹Zákon č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování

2. k jejich vzdouvání, popřípadě akumulaci,
3. k využívání jejich energetického potenciálu,
4. k užívání těchto vod pro chov ryb nebo vodní drůbeže, popřípadě jiných vodních živočichů, za účelem podnikání,
5. k jinému nakládání s nimi⁹²

Dále zmíním Smlouvu o sdílení povolení k nakládání s vodami (např. k odběru povrchových vod či akumulaci podzemních vod, kdy je za podmínek stanovených zákonem č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), potřeba tzv. povolení nakládání s vodami, které vydává vodoprávní úřad, a to např. dle § 8 tohoto zákona, kdy je třeba takového povolení v taxativně uvedených případech:

Na závěr považuji za nutné podotknout, že dne 5. 2. 2015 byl ve Sbírce zákonů vyhlášen zákon č. 24/2015 Sb., kterým se mění mimo jiné zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Novela zákona se týká obecně poskytování dotací z územních rozpočtů, kdy v §10a odst. 3 stanoví, že dotaci lze poskytnout na základě žádosti o poskytnutí dotace prostřednictvím veřejnoprávní smlouvy.

Pokud bude dotace poskytnuta prostřednictvím veřejnoprávní smlouvy, musí smlouva obsahovat alespoň název, sídlo, identifikační číslo poskytovatele dotace, poskytovanou částku nebo částku, do jejíž výše může být dotace poskytnuta a účel, na který jsou poskytované peněžní prostředky určeny.⁹³

⁹²Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon),

⁹³Zákon č. 24/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

Poskytovatel má povinnost veřejnoprávní smlouvu (od 50 000 Kč výše) o poskytnutí dotace zveřejnit na své úřední desce do 30 dnů ode dne uzavření smlouvy.

6 POROVNÁNÍ SE ZAHRANIČNÍ PRÁVNÍ ÚPRAVOU

6.1 POROVNÁNÍ SE ZAHRANIČNÍ PRÁVNÍ ÚPRAVOU - NĚMECKO

Spolková republika Německo je z hlediska státního zřízení federativní republika. Je tvořena 16 spolkovými zeměmi s vlastními zemskými sněmy a vládami.

Německá právní úprava je pro Českou republiku důležitá především z toho důvodu, že právě v německé právní úpravě našel zákonodárce předlohou pro řešení otázek ohledně zanesení veřejnoprávních smluv do českého právního řádu.

V Německu se pro veřejnoprávní smlouvy používá termín *Offentlich-rechtliche Verträge* a jsou upraveny v německém spolkovém správním řádu v díle IV., § 54 – 61. Samotné upravení veřejnoprávních smluv ve správním řádě je poměrně strohé a obecná, vymezuje především základní zásady používání veřejnoprávních smluv. V německém právu nejsou veřejnoprávní smlouvy ničím novým, neboť tyto smlouvy upravoval již německý správní řád z roku 1976 a vzhledem k délce a četnosti využívání tohoto institutu je jednak velmi precizně zpracován v teoretické rovině, jednak jsou zaručeny jisté zkušenosti z bohaté právní praxe.

Správní úřad může ve Spolkové republice Německo zvolit pro realizaci veřejné správy formu veřejnoprávní smlouvy bez zvláštního zákonného zmocnění, pokud její použití není v rozporu se zákonnými předpisy nebo neporušuje obecné právní zásady či není-li k dané činnosti veřejné správy požadováno zvláštní zmocnění předpisy ústavního práva.

Právní úprava veřejnoprávních smluv obsahuje rozdělení podobné Českému právnímu řádu, především v podobě dualismu koordinačních a subordinačních smluv, kdy veřejnoprávní subjekt, který uzavírá subordinační smlouvu, má relativně široké možnosti pro úpravu vztahů se soukromoprávním subjektem.

Subordinační smlouvy v Německu lze rozdělit na dva typy, jsou jimi smlouvy narovnáací „Vergleichsvertrag“, kdy správní úřad a soukromá osoba řeší touto smlouvou kompromis zjednodušením formálních procedur za účelem úspory

a smlouvy směnné „*Austauschvertrag*“. Uzavřením směnné smlouvy dochází k výměně povinnosti, uložené soukromoprávnímu subjektu na základě právních předpisů, za náhradní protiplnění. Mezi tyto smlouvy patří například Smlouvy o parkovacích místech, nebo Smlouvy o podpoře podnikatelské činnosti soukromníků, pokud přislíbí pozitivní přístup k ekologizaci svého podniku.

Formální náležitosti veřejnoprávních smluv jsou do značené míry totožné s náležitostmi v našem právním řádu (písemná forma, shoda vůle a projevu, souhlas třetích osob a veřejný zájem atd.)⁹⁴

Hlavními oblastmi použití veřejnoprávních smluv ve Spolkové republice Německo jsou stavební právo, hospodářské správní právo (zejména podpora podnikání) a právo správy sociálního zabezpečení.

6.2 POROVNÁNÍ SE ZAHRANIČNÍ PRÁVNÍ ÚPRAVOU – RAKOUSKO

Rakouská republika je spolkovým státem, který je budován na federativním principu. Výkonná moc se dělí mezi spolek a 9 spolkových zemí.

Také Rakouská republika má dlouho tradici ve využívání veřejnoprávních smluv. Na rozdíl od Spolkové republiky Německo a České republiky není jejich úprava obsažena přímo v rakouském správním řádu. Rakouský správní řád obecná pravidla správního řízení a jeho zaměření směřuje především na úpravu vydávání individualizovaných správních aktů.

Koordinační veřejnoprávní smlouvy slouží jako smlouvy spolkových zemí navzájem spolkových zemí se státem.

Subordinační veřejnoprávní smlouvy mají své využití především v právu finančním.

⁹⁴RYS, Rudolf. *Veřejnoprávní smlouvy v zahraničí. In Nový správní řád a místní samospráva: sborník z 3. letního mezinárodního workshopu*. Kroměříž. : Masarykova univerzita, 2007. ISBN 978-80-210-4489. s. 188- 189

6.3 POROVNÁNÍ SE ZAHRANIČNÍ PRÁVNÍ ÚPRAVOU – ŠVÝCARSKO

Švýcarská konfederace je konfederace 23 kantonů. Každý tento kanton má vlastní parlament, zákony, vládu, rozpočet a ústavu. Kantony mají vlastní samosprávu a v mnohých oblastech vlastní legislativu, vlastní policii, vzdělávací systém, zdravotnictví, komunální služby a daňový systém.

Vznik veřejnoprávní smlouvy je závislý na souhlasném projevu vůle zúčastněných smluvních stran a zakládá smluvní práva a povinnosti rozhodovací pravomocí jednotlivých zúčastněných. Švýcarské správní právo definuje veřejnoprávní smlouvu takto:

„Veřejnoprávní smlouva je dohoda obsahující souhlasné vyjádření vůle dvou nebo více právních subjektů, jejímž předmětem je upravení konkrétního správněprávního vztahu, a to především v souvislosti s plněním veřejného úkolu.“

Od správního aktu se tedy liší především konkrétností zúčastněných subjektů a svojí dvoustranností.⁹⁵

Švýcarské správní právo upravuje smlouvy koordinační, přičemž smluvními stranami jsou obvykle obce, kantony, spolkové státy, veřejnoprávní, ústavy či nadace.

⁹⁵RYS, Rudolf. *Veřejnoprávní smlouvy v zahraničí. In Nový správní řád a místní samospráva: sborník z 3. letního mezinárodního workshopu*. Kroměříž. : Masarykova univerzita, 2007. ISBN 978-80-210-4489. s. 218

7 ZÁVĚR

Veřejnoprávní smlouvy jsou součástí českého právního řádu již více jak deset let. V současné době je tedy již můžeme považovat za plnohodnotný nástroj k plnění úkolů veřejné správy a proto je možno začít hodnotit jejich přínos a účel.

Veřejnoprávní smlouvy dostaly s přijetím nového správního řádu zcela nový impuls k dalšímu rozvoji. Díky novému správnímu řádu se tradiční institut veřejnoprávních smluv stal moderní formou využitelnosti veřejné správy. Nová obecná a jednotná úprava veřejnoprávních smluv se tak stala základem pro jejich širší uplatnění. Zásadním pozitivem, které tyto smlouvy přinesly, je úprava určitých otázek, jež byly, až do přijetí správního řádu, závislé na jednotlivém uvážení smluvních stran. Jsem si jistá, že v tomto ohledu přijetí nového správního řádu zefektivnilo výkon veřejné správy.

Úkol, který jsem si v počátku práce stanovila, tedy popsat způsob vzniku, zániku, či změny veřejnoprávní smlouvy, ale i vymezit její rozdělení na subordinační a koordinační veřejnoprávní smlouvy, byl dle mého názoru naplněn. Domnívám se, že tato práce vytvoří ucelený náhled na problematiku veřejnoprávních smluv a jejich postavení v České republice.

V závěru své práce jsem se zabývala komparací české úpravy, s úpravami zahraničními. Nejdůležitějším faktem, který je třeba při komparaci české úpravy, s úpravou německou zmínit je skutečnost, že česká úprava institutu veřejnoprávních smluv má svou inspiraci právě v německém spolkovém správním řádu. Při podrobném zkoumání německého spolkového správního řádu nalzáme zřejmou podobnost mezi oběma řády. Spolkový správní řád i přesto více specifikuje některé další úpravy a věnuje větší prostor pro veřejnoprávní smlouvy obecně.

Rakouský řád problematiku veřejnoprávních smluv neobsahuje. V zastoupení veřejnoprávních smluv jsou častější veřejnoprávní smlouvy koordinační, které často využívány k úpravě vztahů mezi spolkovými zeměmi a státem. Pokud se jedná o švýcarské správní právo, lze konstatovat, že bliže

upravuje smlouvy koordinační, přičemž smluvními stranami jsou obvykle obce, kantony, spolkové státy, veřejnoprávní, ústavy či nadace.

Je až s podivem, že i přes pozitiva které sebou institut veřejnoprávních smluv přináší, není soukromoprávními subjekty plně využíván. Dle mého názoru se může jednat o stále zakořeněnou představu z doby před rokem 1989, kdy jakýkoli zásah občana do veřejné správy byl trestán a kdy byly tyto dvě sféry striktně odděleny. Věřím však, že veřejnoprávní smlouvy „dospějí“ do podoby silného a využívaného institutu a že si důvěru široké veřejnosti nakonec získají.

RESUME

The aim of this thesis is to provide a compact view on the issue of public law contracts in the currently applicable laws and regulations and insight into the issues of public contracts and present their legal status in the Czech Republic. Public contracts have a lot in common with private contracts , but they also have many specifics . This work deals with the way the creation, liquidation , or change of public contracts and distribution of agreements for coordination and subordination agreements.

LITERATURA A POUŽITÉ ZDROJE:

I. LITERATURA

- 1) HENDRYCH, Dušan. Správní právo: obecná část. 8. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012, xxxiv, 792 s. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7179-254-3.
- 2) PRAŽÁK, Jiří. *Zákony z oboru ústavy říše Rakousko-Uherské, které k potřebě studujících vysokých škol a praktiků sestavil Jiří Pražák*. Praha: Jednota právnická, 1900
- 3) Forsthoff, E. *Lehrbuch des Verwaltungsrechts*. Sv. 1: Allgemeiner Teil. 10. vyd. München : C. H. Beck, 1973
- 4) PRŮCHA, Petr. *Správní právo: obecná část. 7., dopl. a aktualiz. vyd., (V nakl. Doplněk 3.)*. Brno: Doplněk, 2012, 427 s. ISBN 978-80-7239-281-0.
- 5) PRŮCHA, Petr. *Základní pojmy a instituty správního práva*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1998, 420 s. ISBN 80-210-2002-4.
- 6) PRŮCHA, Petr. *Správní řád s poznámkami a judikaturou: podle stavu k 1.1.2013*. Vyd. 1. Praha: Leges, 2012, 464 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-35-9.. str. 423
- 7) POŠVÁŘ, Jaroslav. *Obecné pojmy správního práva*. Brno: Československý akademický spolek Právník, 1946, 103, [iii]
- 8) HOETZEL, Jiří. *Nauka o správních aktech: zároveň studie k pojmu veřejné správy*. V Praze: Bursík & Kohout, 1907, 118 s. Knihovna Sborníku věd právních a státních, č. 10.

- 9) ČERNÝ, Pavel. *Průvodce novým správním řádem: s podrobným výkladem a vzory podání*. Praha: Linde, 2006, 439 s. ISBN 80-7201-600-8.
- 10) KINDL, Milan. *Základy správního práva*. 2., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, 298 s. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-190-8.
- 11) KADEČKA, Stanislav a David MAREK. *Nový správní řád v praxi krajských úřadů II: sborník z 2. a 3. zimní konference/workshopu*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, 271 s. ISBN 8073802503. str. 72
- 12) JEMELKA, Luboš. *Správní řád: komentář*. 4. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2013, xxvi, 818 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-484-1. str. 671.
- 13) MACHAČKOVÁ, Jana. *Stavební zákon: komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2013, xix, 880 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-492-6. Str. 299
- 14) HOETZEL, J; WEYR, F.; HÁCHA E.; *Slovník veřejného práva československého*; Brno 1932, Reprint Eurolex Bohemia, Praha 2000, str., 44
- 15) SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 3., aktualiz. a upr. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, 497 s. ISBN 978-80-7478-002-8., str. 186
- 16) SKULOVÁ, Soňa. *Správní právo procesní*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, 428 s. ISBN 978-80-7380-110-6. str. 376
- 17) ONDRUŠ, Radek. *Správní řád: nový zákon s důvodovou zprávou a poznámkami*. Praha: Linde, 2005, 515 s. ISBN 80-7201-523-0. str. 472

- 18) VEDRAL, Josef. *Zákon o obcích (obecní zřízení): komentář. 1. vyd.* Praha: C.H. Beck, 2008, xv, 861 p. ISBN 8071795976., str. 143
- 19) KATZOVÁ, Pavla. *Školský zákon: komentář.* Praha: ASPI, 2008, xix, 772 s. Komentáře (ASPI). ISBN 978-80-7357-412-3. Str 711
- 20) MIKO, Ladislav. *Zákon o ochraně přírody a krajiny: komentář. 2. vyd.* V Praze: C.H. Beck, 2007, xvii, 590 s. Beckovy texty zákonů s komentářem. ISBN 978-80-7179-585-8. str. 187
- 21) RYS, Rudolf. *Veřejnoprávní smlouvy v zahraničí. In Nový správní řád a místní samospráva: sborník z 3. Letního mezinárodního workshopu.* Kroměříž. : Masarykova univerzita, 2007. ISBN 978-80-210-4489. s. 188-18

II. ZÁKONY A JUDIKATURA

- 1) Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád
- 2) Zákon č. 183/2006 Sb., stavební zákon
- 3) Zákon č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti
- 4) Zákon č. 114/1992 Sb., zákon o ochraně přírody a krajiny
- 5) Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii
- 6) Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon
- 7) Zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví
- 8) Zákona č. 219/2003, o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin
- 9) Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách (vodní zákon),
- 10) Zákon č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování

- 11) Zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích k účinnosti novely č. 24/2015 Sb.
- 12) Zákon č. 24/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- 13) Rozsudek NSS ze dne 21. 5. 2008, čj. Konf 31/2007-82
- 14) Rozsudek NSS ze dne 19. 10. 2010 sp. zn. Konf 13/2010
- 15) Rozsudek NSS ze dne 22. 9. 2011, čj. Komp 5/2011-88
- 16) Rozsudek NSS ze dne 26. 10. 2011, čj. 7 As 99/2011-73

III. INTERNEOBÉ ZDROJE

- 1) MATES, Pavel. *Veřejnoprávní smlouvy podle Obecního zřízení*. PrFo. - Právní fórum, 2006, č. 7. Dostupný z: ASPI [informační systém].
- 2) RYS, Rudolf. *Veřejnoprávní smlouvy v teorii a praxi*. Veřejná správa. 2006, č. 33. [online] [cit. 2015-03-03] Dostupný z <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/s/2006/33/pril1.html>
- 3) *Závěry Poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu č. 52 ze dne 11. 12. 2006*. [online] [cit. 2015 – 03 - 03]. Dostupné z <http://www.mvcr.cz/clanek/zavery-poradniho-sboru-ministra-vnitra-ke-spravnimu-radu.aspx>
- 4) *Metodický návod vydaný Ministerstvem vnitra za účelem sjednocení postupu orgánů územních samosprávných celků při zřízení a vedení elektronické*

úřední desky. [online] [cit. 2015 – 03 - 03]. Dostupné z
<http://www.mvcr.cz/soubor/metodicky-navod-pro-vedeni-elektronicke-uredni-desky-pdf.aspx>

- 5) *Koordinační dohoda o vzájemné spolupráci za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku*. [online] [03-03-2015]. Dostupné z
http://www.bezpecnemesto.eu/Files/bezpecnaplzen/dokumenty/koordinacni_dohoda.pdf

- 6) Martin Pecuch. *O projekt Bezpečné město se zajímali zástupci města Jiaxing*. [online] [cit 2015-03-03] Dostupné z
<https://www.plzen.eu/obcan/aktuality/z-mesta/o-projekt-bezpecne-mesto-se-zajimali-zastupci-mesta-jiaxing.aspx>

- 7) *Dohoda o partnerství a spolupráci na Integrovaném systému nakládání s odpady v Plzeňském kraji*. [online] [cit 2015 – 03 -03] Dostupné z
http://www.smopk.cz/50dohoda_o_partnerstvi-a-spolupraci-na-integrovanem-systemunakladani_s_odpady_v_plzenskem_kraji